

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון נ"ל א. מרטון ו"ל

12 OLDAL (Arcképekkel és táblákkal) 4.-SEKEL TEL-AVIV, 1981 MÁJUS -29., PENTEK 9996. sz.

BEIRUTTÓL DÉLRE

Légihaderőnk szétlőtte a libiai rakétabázisát

A szir légihaderő nem avatkozott a harcba — Begin Chábibnak: „Nem használjuk ki távollétét a rakétaütegek meg támadására...”

Az izraeli légihaderő egységei tegnap délután másfélórás maszszív támadást intéztek a libanoni Dámur körzetében, Beirutól mintegy 15 kilométerre délre elhelyezett, libiai katonák által kezelt rakétabázis ellen. Az izraeli bombavetők teljesen szétlőtték a rakétabázist, majd sértetlenül visszatértek támaszpontjukra.

A hadsereg szóvivőjének jelentése szerint a libiai katonák által kezelt bázisból több rakétát lőttek ki felderítő utjukat végző izraeli harcirepülőgépekre, amelyek ekkor megtámadták és megsemmisítették a rakétabázist.

A támadás délután 3 órakor kezdődött és 4.30 körül fejeződött be. A szóvivő azt is közölte, hogy a Libia által szállított és néhány tucat katona által kezelt bázisból, amely Szírián át érkezett Libanonba.

SAM-9 típusú, ultramodern föld-levegő rakétákat lőttek az izraeli gépekre, amelyek kénytelenek voltak visszahúzódnak a tűz. A másfélórás harcban nem avatkoztak be a csekély távolságban levő szíriai harcigépek.

Az izraeli harcirepülőgépek ugyanakkor megtámadtak és szétlőtték egy terrorista támaszpontot is, ugyancsak Dámur körzetében. Ezen a támaszponton az Achmed Dzsibril vezetése alatt álló szélsőséges terrorizmus tagjai voltak elhelyezve.

A Libanon Hangja nevű rádió állomás jelentése szerint a megtámadott bázis a terroristák tengeri támaszpontja volt.

A támadás idején eltorlaszolták Dámur és Beirut, illetve Dámur és Cidon közötti utakat.

Az izraeli gépek által megtámadt rakétabázist kizárólag libiai katonák kezelték és az szerkesztés részét képezte annak a nagy gyverszállítványnak, amelyet Qadáfí bocsátott Szíria rendelkezésére, amikor a múlt hónapban, a viszály kirobbanása után napokban, teljes támogatással arról biztosította Ászád elnököt és hozzá küldött két magas rangú libiai főtisztviselőt is, hogy tárgyaljanak a Szíriának

nyújtandó katonai segély méretéről és mibenlétéről. A Fátách hírszolgálatának jelentése szerint az izraeli légitámadásban 6 Phantom-gép vett részt.

A TEL-AVIVI HÁDÁSH
könyvtárban minden héten új könyvek közül válogathat. Megérkeztek a bridzs és a kézimunka-szakkönyvek! Déli szünet nélkül, reggel 9-től este 7-ig — pénteken 1 óráig — nyitva! Külföldre is felelősséggel szállítunk! Pontos címünk: Nesz Ciona u. 4., tel: 659684.

Begin miniszterelnök egyébként, közvetlen elutazása előtt megígérte Philip Chábib amerikai diplomatának, hogy nem használja fel távollétét a szíriai rakéták megtámadására.

A tegnapi támadás nem volt igéretszegés ebből a szempontból, mert nem szíriai, hanem libiai rakétaüteg ellen irányult.

JÖVŐ CSÜTÖRTÖKÖN

Begin-Szádát találkozó Ofirában

A látogatást izraeli részről kezdeményezték

Tegnap délelőtt hivatalosan közölték, hogy jövő csütörtökön, június 4-én délelőtt 10 órakor Ofirában (Sárm-el-Sejch) hivatalos találkozóra kerül sor Anuár el-Szádát egyiptomi elnök és Menáchem Begin miniszterelnök között. A találkozót Menáchem Begin kezdeményezte, aki megbízta a nemrég Egyiptomban járt Ariél Saron földművelésügyi minisztert, vesse fel nevében az erre vonatkozó javaslatot Szádát elnök előtt — aki elfogadta azt.

A jeruzsálemi miniszterelnökséghez közelálló körök szerint a találkozó során megtárgyalják a mindkét államot érintő időszéri politikai kérdéseket és problémákat. Megfigyelők véleménye szerint a megbeszélés homlokterében a libanoni probléma, illetve a szíriai-izraeli rakétaválság ügye áll.

de szóba kerülnek más kérdések is, mint például a camp-davidi egyezmények gyakorlati végrehajtása. Egyiptom kérése a Színáj teljes kiürítésének előbbrehozatalára a megállapodásban lefoglalt április 1-i határonál korábban, a Színájban felügyeletet végző „nemzetközi haderő” felállításának kérdése és a normalizáció előrehaladásának üteme.

Nem tartják valószínűnek, hogy Begin miniszterelnöknek módjában lesz honorálni Szádát elnök kérését a színáji vissza-

vonulás időpontja előbbrehozatalának tárgyában.

A miniszterelnök köreiben azt is elmagyarázták, hogy Begin miniszterelnök azért javasolta az újabb találkozót, amely a tizedik lesz a két politikus között, mert előnyben részesíti a „szem-től-szembe” megbeszélést fontos témakörökben, mint a nagykövetség utján történő jegyzékváltást.

Begin és Szádát között Ofirában tervezett találkozó

rosszallást váltott ki Ofira lakossága és annak választott képviselői körében,

mert az ofirai lakosok még mindig nem hajlandók megbékélni egye közeli kitélepitésükkel és állítólag jövő csütörtökön „kérdőre akarják vonni” Szádát, miért nem engedélyezi, hogy jelenlegi lakóhelyükön maradjanak, akár egyiptomi fennhatóság alatt is. A biztonsági hatóságok nem tartanak komolyabb kilengésektől a helyi lakosság részéről, de ennek ellenére

messzemenő biztonsági intézkedéseket foganatosítanak és többek között az eseményen

jelen levő újságírók számát is korlátozzák.

Geula Kohén (Hátechijá) képviselő azzal kommentálta a hírt, hogy „Szádát elnök lesz a Likud első szavazója...”

Menáchem Begin és Anuár el-Szádát legutóljára tavaly januárban, az egyiptomi Asszuánban találkozott.

Kairó. (UPI, Reuter). — Diplomáciai hírforrások az egyiptomi fővárosban tegnap azt hangsúlyozták, hogy Szádát hozzájárulása a Beginnel való találkozóhoz fordulóponthoz jelent az egyiptomi külpolitikai vonalvezetésben. E hírforrások véleménye szerint Szádát meglepő elhatározásának hátterében az áll hogy mindenáron meg akarja akadályozni a fegyveres összeütközést Izrael és Szíria között a rakéták ügyében. Szádát másik megfontolása az — vélik, — hogy békélyen hangulatot akar teremteni az 1982 márciusában esedékes végleges izraeli visszavonulás küszöbén.

Korábbi jelentések arról számolnak be, hogy Szádát nem hajlandó semmilyen csúcstervezleten való részvételre a június 30-i izraeli választások előtt, nehogy a választási harcban való illetéktelen beavatkozással vádolhassák — most azonban módosította álláspontját, nem utolsó sorban az izraeli közvéleménykutatások hatása alatt, amelyek az utóbbi hetekben Begin népszerűségének újbóli emelkedését jövendölik.

A rádiótechnikusokkal szemben A munkaügyi bíróság a rádióhatóságot támogatja

A jeruzsálemi körzeti munkaügyi bíróság elutasította 90 rádiótechnikus kérését, hogy tiltsa le a Rádió és Televízió Hatóság „ellen-sztrájkját”.

A Rádió és Televízió Hatóság, mint ismeretes, bezárta a jeruzsálemi rádió-studiót és megvonja az ott dolgozó technikusok fizetését, mert azok szankciókkal zavarták a folyamatos rádióadásokat.

A munkaügyi bíróság magáé és ezért nem segíthet elő olyan helyzetet, amely lehetővé tenné a technikusok számára, hogy zűrzavart okozzanak a rádióban, méghozzá bírósági végzés védelme alatt.

A rádió technikusai 1981 május 11-én részleges sztrájkot kezdtek a Híradat és a technikusok szakszervezetének hozzájárulása nélkül. Ezzel megszüntették munkaszerződésüket.

Ilyen esetben a munkaadónak joga van arra, hogy ne fogadjon el részleges munkát a munkavállalóktól és ne folyósítsa fizetésüket.

A technikusok, akik saját elhatározásukból szegtek meg a

munkaszerződést, nem jogosultak a munkaügyi bíróság támogatására.

A Híradat képviseli a dolgozókat kollektív szerződésben is és így nem lehet támogatni olyan munkacsoportokat, amelyek a szakszervezet álláspontja ellenére foganatosítanak szankciókat. A bíróság meggyőződött arról, hogy a technikusok nem hajlandók visszatérni a normális munkamenethez és ezért nem segíthet elő olyan helyzetet, amely lehetővé tenné a technikusok számára, hogy zűrzavart okozzanak a rádióban, méghozzá bírósági végzés védelme alatt.

A munkaügyi bíróság felszólítja a feleket, hogy a vitás ügyet vigyék választott bíróság elé.

A bírósági döntés nem csak a rádió szempontjából jelentős, hanem általános szempontból is, mert abból kiderül, hogy munkaadók hazaküldhetik vadsztrájkot folytató alkalmazottaikat és megvonhatják fizetésüket.

A török légiforgalmi társaság beszünteti izraeli járatait

A török nemzeti légiforgalmi vállalat vasárnap beszünteti izraeli járatait.

A törökök kizárólag gazdasági okokra hivatkoznak és hangsúlyozzák, hogy az ügynek nincs politikai háttere.

A török légiforgalmi vállalat a járatok beszüntetése ellenére

fenntartja tel-avivi irodáját. A törökök azt ajánlják az El-Al-nak, hogy szükség esetén növelje törökországi járatait.

A járatok megszüntetése felbillenti az izraeli-török légiforgalmi szerződésben foglalt kölcsönös elvet, amely az ilyen nemzetközi szerződések egyik alapját képezi.

MINDENKI SZERETI

TIME

Filter CIGARETTES

AMERICAN BLEND

KING SIZE

TIME
TIME
TIME
TIME

A 75 éves Doráti Antal emlékiratai

Karmester, zeneszerző, író-polihisztor

Bármily számos alkalmunk volt Doráti Antal seményekben, eredményekben oly sokrétű, gazdag, változatos életpályáját felidézni, ő maga siet biográfusai segítségére. 1979-ben Londonban megjelent, 350 oldalra terjedő „Hét évtized feljegyzései” (Notes of Seven Decades) címen megjelent érdekesítő, kitünően megírt önéletrajzával. Soha szerényebb, őszintebb, történelmi tényekben és esztétikai méltatásokban gazdagabb és érdekesebb beszámoló művész tollából nem olvastam. Sok nagynevű kollegája önéletrajzában egyik legérdekesebb mozzanata, amit önmagukról eltitkolnak, megszüpítve életük arnyoldalaikat. Dorátiak nincs mit titkolni, s még arról sem feledkeznek meg (igaz, megengedheti magának!), hogy balsikerrel is nyíltan tegeyen vallomást. De ugyanígy nem tőmjénez oly számtalan sikerét sem.

Ha dióhéjba lehet foglalni, — he nem is egészen hét — de, úgy hat évtized tevékenységét: a budapesti Állami Operaháznak 4 évig korrepetitora (apja híres koncertmestere a zenekarnak), ott ismerkedhet meg a legnagyobb karmesterekkel, énekesnőkkel, dalművekkel, az „Inas-évek” alatt oly gazdag tapasztalatokat szerevez, mely egész pályafutására kihatással bír. Innen viszi magával Fritz Busch a drezdai Operaházba segédkarmesterek, korrepetitorok, — Münster következik, majd Berlin, a náciizmus kitörése előtt a világ zenei központja, s onnan menekül első feleségével, Koródy Klárral Párizsba. Érdekes módon, négy évig balettkarmestere, a híres muntecarlói Orosz, majd az American-Ballet Theatre zenekarát vezényli, a színpadi zene egy másik fajtával kerülve illymódon szoros kapcsolatba, Massinivel. Balanchinével, Gyagilevvel és társulataival. Amerikai karrierjét is balettkarmesteri sikereinek köszönheti. Dallasból, hol hallották, meghívják egy megbeszélésre. „Mr. Doráti, mit gondolt, mibe kerülne egy jó zenekar?” — kérdezik.

„Az bizony sokba” — felelte. „S tudja garantálni nekünk, hogy ez egy valóban jó zenekar lesz?” „Igen, tudom” — hangzott Doráti válasza. „S mi lesz, ha nem?” — kérdi az igazgató. „Akkor felkötöm magam” — felelte Doráti. „Jó, menjen ki, míg megbeszéljük a dolgot”.

Visszatérve a bizottság ezzel fogadta: „Ön alkalmazva van”. S mikor később egyikük felelevenítette a jelenetet, hogy „át akarta rágni a torkát”, — Doráti helyreigazította: „Téved, az én kedvenc öngyilkosságom az akasztás”.

Egy fényes világkarrier indult meg Dallasból, melynek zenekarával nagy turnékat csinált. Négy év után Minneapolis, mely fejlődésére a legnagyobb hatással van. Itt érett ki valódi karmesterré. Hogy mennyire foglalkoztatják hivatásának problémái, mutatja, hogy könyvében minduntalan viszázat a kérdés, szinte filozófikusan analizálva a jó karmester feladatát, akinek hivatásnemes csak a zenekart vezetni, de rákényszeríteni a közönséget, hogy aktívan résztvegyen abban a folyamatban, melyet zenei produkciónak neveznek. Nagyon nagy igényei vannak zenekaraival szemben. Minneapolis zenei lázadnak az erős fegyelem ellen. De Stravinsky „Tavaszi megszentelése” után odajöttek hozzá: „Mi a Te zenekarod vagyunk”. Itt mutatta be első ízben Amerikában Bartók „Kékszakállu”-ját, majd a szerző halála után a befejezetlen brácsaversenyt.

Egész Európában vezényel, a keleti blokkban Budapesten először 1948-ban egy Bartók-fesztivál keretében, majd Varsó, Prága, Bukarest.

Londonban a BBC-zenekart vezényli, később évekig vezetője a Royal Symphonynak. Nagyon mulatságosan írja le első izraeli látogatását a London Symphony Orchestra-val. Persze megnyitól a „Hátikvát” játszották, egy angol zeneszerző hangszerelésében. A közönség rémületére, melynek idegen és szokatlan volt ez a feldolgozás. Másnap a helyi Hátikvát tanulták be, s fergeteges sikert arattak az egész műsorral.

Több éven át a stockholmi Filmharmónia vezetője s arat vele USA-turnéján óriási sikert. Néhány évig a washingtoni National Symphony vezetője, közben, amellet, a londoni Royal Philharmonie-é is.

S „mellékesen”, ennyi turné és koncert közben felveszi a Marlban székelt „Philharmonia Hungarica”-val — első ízben a zenetörténetben — Haydn 104. szimfóniáját. Utána más zenekarral Haydn összes operáinak felvétele következik (még folyamatban), s felveszi Kodály Zoltán összes, részben teljesen ismeretlen zenekari műveit, persze a „Psalmez”-szal az élen. Néhány évvel ezelőtt hanglemezeinek eladási indexe egy milliót mutatott. Azóta alighanem megkétszereződött.

Es remek humora épp úgy ki-világlik könyvéből, mint fantasztikus karrierjének leírása. Arturo Toscaninival utazik ha-

zón Amerikába. Az egyetlen, aki-vel a Maestro társalogni hajlandó, fiatal kollegája. Egy negyedrangu kis zenekar szórakoztatja a közönséget. Mikor a Maestro megtudja, hogy a zongorista is pármái, azonnal összeharatókzik vele. S csodálatos türelemmel hallgatja a malac-bandát. Egyik reggel vészes üvöltözés hallatszik a teremből: „Ma no! Mamma mia! Santa Madonna! No, No! Da capo, ignoranti!” — üvölti a Mester, maga vezényelve a zenekarral a „Norma” részleteit...

Hollywoodban egy egyideigéymás szomszédságában lakott az orosz emigráció két kiválósága: Szergej Rachmaninov és Igor Stravinsky. Két világ választotta el őket egymástól és nem kívántak tudomást venni a másik jelenlétéről. Végül barátok rábeszéléstől és egy találkozással és ebédre hívták meg kettőjüket. A társalgás az időjárás és az étkezés problémáira korlátozódott, közben ijesztő szünetekkel. „En a savanyut szeretem a legjobban” — mondta Rachmaninov. „En pedig a mézet” — hangzott Stravinsky szellemes válasza. Udváriasan, de idegenül váltak el. Másnap egy hatalmas Limousin

ál meg Stravinsky villája előtt. Rachmaninov szállt ki belőle, egy hatalmas köcsög mézet szorongatva hóna alatt. Így váltak jóbarátokká...

Turné Közéleleten, Teheránban, a sah jelenlétében, aki Berlioz Rákóczy-induló-ját kérte tőle. Lahoreban Pandot Nebru miniszterelnökkel találkozik. Egyik zenésze egy ősi hindu hangszert vásárolt. Pandit kérésére, bár az illető hegedős volt, be kellett mutatnia, hogyan játszik rája.

Több oldalt szentel Izraelnek és a Filharmónikusoknak. Mély szeretettel, a zenekarral szemben teljes tárgyilagossággal. „1960 óta mikor először látogattam meg” — írja — „már túljutott első, heroikus korszakom. Lenyűgöző megfigyelni az izraeli ifjúság változását, a szabrékat, s teljes azonosságukat az anyafölddel. A zsidók rendkívül hajlama és tehetősége a zenére Izraelben különleges jelentőséggel bír. Izrael a zenéhez, mint ősi forráshoz fordul, s meglepő módon, a fiatalabb generációk örökölték a zenének ezt a szeretetét. Nem csoda, hogy önálló szímfónikus zenekart alapított. S ez a zenekar mindig „top quality”, elsőrendű színvonalú...” De nem mulasztja el szakszerű kifogásait sem a Filharmóniával szemben.

Doráti Antal 75 éves születésnapját díszhangversenyyekkel ünnepelték úgy Svájcban, hol a Zugersee partján, festői helyen van villája, — mint New York-

ban s másutt. Ez évben megvált a Detroit-zenekartól, hosszú évek után, s utódja Gary Bertini.

Mik a tervel a 76-ik év küszöbén? Önéletrajza a közeljövőben jelenik meg magyar fordításban, kiegészítve egészen 1950-ig, de folytatásán az amerikai kiadvány számára még dolgozik, az már 1980-ig terjed. „Detroitot elhagyva kevesebbet fogok dirigálni és többet komponálni. Már van két opera-szövegem és vannak egyéb tervek is. A múlt év legérdekesebb eseménye számomra új vonásnégyesenem nagyszerű pártiz bemutatója volt. Ennél szebb feladat zeneszerző számára nem lehet. Egy héttételes oboaszólón dolgozom Holliger számára. Ez évben Amszterdam, Lausanne, Párizs, Stockholm, Detroit, New York, Washington, London, ezek közül öt helyen tűzte műsorára Bartók „Kékszakállu”-ját, míg második feleségével, Ilse van Alphen-vel a 3-ik zongoraversenyt.

A zsidóság szerepére vonatkozólag Bartók életében írja: „Nagyon kevés barátja között a legtöbb zsidó volt”.

Csak töredéket idéztem egy sokoldalú, nagyvonalú zenei egyéniség életrajzából. Hozzáfüzöm, hogy tehetségesen rajzol és tekinthetős, nagyrétű gyűjteménye volt, melyet színpadi-tervező lányának, Toninának adott nászajándékkul.

Keves nagy élő zsidó karmester működik, a visszavonult Ormándyn kívül, Solti György és Doráti Antal a magyarok között, Leonard Bernstein és James Levine USA-ban, a nagyszámú többi Izraelből özönl el a világot, az élen Daniel Barenboimmal...

PATAKI LÁSZLÓ

Néhány jó szó az ifjúsági mozgalmakról

Egyáltalán nem fontos milyen színű blúzt viselnek az ifjúsági mozgalmak tagjai, khakit avagy kéket és az sem fontos, hogy gomb helyett piros vagy fehér fűzőt használnak. A gyakorlat azt bizonyítja, hogy a mai napig sem találtak alternatívát az eddig ismert patinás ifjúsági mozgalmakra, amelyek úgy társadalmi, mint kulturális szempontból gazdagítják az ifjúságot.

Az utóbbi évek kényszerű alternatívája elszomorító volt: látuk az utcásarki vaskorláton telenül üldögélő ifjakat, akik semmittevése még a jobbik esetnek számít. Igaz, egyelőre több tízezer ifjú tartozik a szervezett ifjúsági mozgalmakhoz, viszont hazánk több százezres létszámához viszonyítva számuk elenyésző. Nem tudjuk mi az oka, mindenestre tény, hogy az ifjúsági mozgalmaknak mindaddig nem sikerült a tevékenységbe bekapcsolni főleg az olyan ifjak tízezeit, akik bizonyos esleett rétegekhez tartoznak.

Ettől függetlenül az ifjúsági mozgalmak kereteinek kibővítésével foglalkozzanak azok vezetői, viszont felmerül a kérdés, hogy ezzel kapcsolatosan mi a kötelessége a telenül forgolódo bakfiskos és sihederek családtagjainak, elsősorban a szülőknek. Emlékeztetni kell arra, hogy a különféle ifjúsági mozgalmak tagjaira változatos tevékenység vár kétszer egy héten valamilyen aktív munka, a vakációban kirán-

dulások és táborozások, továbbá rendkívüli rendezvények az ifjak és az oktatók egyéb kezdeményezése szellemében.

Társadalmi szempontból sincs alternatívája az ifjúsági mozgalmak keretében kikristályosodott csoportoknak. Az iskolai osztályok összetétele ugyanis állandóan változik: a gyerekek lakhelyét, iskolát sőt osztályt cserélnek és nyilvánvaló, hogy más lesz a társuk az elemi magasabb osztályokban, a középiskolákban és a főiskolákban. Ezzel szemben az ifjúsági mozgalmak keretében kialakult csoport szinte állandónak tekinthető, s így lehetővé teszi az állandó és megalapozott baráti viszony kiépítését. Az ifjúsági mozgalmak jellegzetes különöségei, jelvényei is vonzzák az ifjakat, mint például a különféle díszítésű egyenruha, a felesketési szertartás, az egyes mozgalmak jellegzetes énekei és a közös csapatkiáltások. A közös légkör, az „együttlevés” rendkívül fontos a lányok és fiúk számára, főleg a serdülőkorban. Fontossága van a sok mozgásnak, sportnak és egyéb olyan fizikai tevékenységnek, amelyre a szokványos keretben kerül sor és természetesen közös megbeszélésnek és vitának, ahol zavartalan kifejezésre jut a felnövő ifjúság gazdag érzelmevilága, a velejáráo feszültségekkel együtt.

Ezekkel a pozitív jelenségekkel együtt nem árt, ha a szülők és a nagyszülők otthon propagálják az ifjúsági mozgalmakat. Bátorítják a gyerekeket vagy unokát és gondoskodnak arról, hogy az ifjú nemzedék szervezett keretben aktívizáljon. A gyermekek útbaigazítása előtt persze nézzünk körül, hogy a lakónegyedben, az utcában avagy a társaságban élő többi hasonlókorú ifjú milyen mozgalmakhoz tartozik és ennek szellemében is döntünk. Nem is az a lényeges, hogy melyik mozgalmába megy a gyerek, merő az, hogy valamilyen pozitív hozzáálló társadalmi csoporthoz tartozzon.

Hotel Ruckenstein
CFÁT — a Knáán-hegy ligeteinek közepén
Vakáció a hegyekben júniusban, különleges terv alapján (Június 4-ét és 9-ét kivéve)
5 NAP TELJES PANZIÓVAL
+ még egy nap ingyen
+ délutáni tea süteménnyel
+ egy üveg bor ingyen
+ Díjtalan bemenettel a városi uszodába
+ légkűtés minden szobában s mindez szezonelőtti áron.
lehetőség csak félpanzióra.
Még néhány hely maradt, érdemes minél előbb feliratkozni, hogy a megrendelésnél biztosítsa az egyéni gondoskodást. Tel: 067-71067, 067-30060, POB. 16, Cfat 13100

ÁLLJON MEG!!
500.— FONT AJÁNDÉK
500.— fontot kap régi parókájáért ha új, divatos parókát vásárol a „Sziár”-nál.
Nagy választékban új modellek. Jöjjön győződjön meg.
SZIÁR TEL-AVIV, Rech. Allenby 46, telefon: 655329.

Meglepetés Rámát Gán és Givátájim lakosai számára!
MOST kirándulások Magyarországra, Ausztriába és Romániába népi áron. Például:
Magyarország és Ausztria: 15 napi kirándulás, minden benne foglaltatik 1.398 dollár.
* Ausztria: 8 nap, szálloda + fél panzió a hegyekben — 179 dollártól
* Románia: Egy hét, szálloda + autó, fél panzió és benzín, személyenként 189—212 dollártól kezdve.
* Az árban nincs benne a repülőjegy.
Tanácsadás, tengernyi ajánlat a világ minden részébe.
Ofek Tours, Szirkin utca 18., Givátájim, Tel.: 725450.

NYIRBATOR ÉS VIDÉKE
mártirjainak 771. ázkaráját
június 4-én — יוני 4 — csütörtök délután 5.30 órakor tartjuk a Chug Chátám Szofér Talmud Tóra emléktérmben, Bné-Brák (Zichron Meir).
Autóbuszok 54, 61 Wagsall megállóg.

Felejthetetlen drága férjem, apánk, nagyapánk
DROTH LÁSZLÓ 771
Miskolc — Mosáv Tifrách
ÁZKÁRAJÁT ES SIRKÓAVATASÁT
1981 június 2-ikán kedden délután 4 órakor tartjuk a beér-sévai temetőben.
Külön autóbusz indul 3.30 órakor a háztól.
A GYÁSOLÓ CSALÁD

Drága férjem, apánk, nagyapánk
HÖNIG JOSZEF 771
Nyiregyháza
slosimja elteltével
ÁZKÁRÁT ES SIRKÓAVATASÁT
tartunk 1981. május 31-én, vasárnap d. u. 4 órakor a rechovoti új temetőben.
Találkozás a temető bejáratánál.
A CSALÁD

Munkács és környékéről származó olék szövetsége Izraelben
1981. június 4-én יוני 4 בטרון תשמ"א csütörtökön este pontosan 6 órakor
ÁZKÁRÁT TARTUNK
városunk és környéke mártirjai emlékére
Rabinovics rabbi templomában, Petách-Tikva, Kfár Gánim, Hánószim 30.
Felszólal: Háráv Rabinovics Slitá
Ima és Jizkor Chájim Weiss kántor.
Levezeti: Aháron Kopelovics, a bné-bráki városi tanács tagja.
A termet 5 órakor nyitjuk beszélgetésre és a nemrégiben Munkácsról és környékéről érkezett új olékkal való találkozóra.
A szervezőbizottság
Autóbusz 51-es szám, Tel-Avivból, a Tácháná Merkázitrol s a 88-as Petách Tikváról.

E sor elnök Mig hogy a szí nak ideje, zölte azt hivni Szár mennyiben kison mu hogy Liba libanoni k szüksége, tottak ben Nem viharzanak rül: szovje mellett — Minth hogy szov szovjet str hozzájuk a világosan Szíriát”. C leten lévő kintendő-e Közbe napon bel fényképez nak be mi tür repülő egy ilyen a gépekné külföldi ro csobb, de hogy felde letre, hogy nem valós hető, mell sokkal töb hogy vala jutott, hog

Türelmi időszak

Irta: BARKAY ZEEV

E sorok írásakor türelmi időszakot élünk: Begin miniszterelnök Migdál Háemekben megtartott beszédében hangoztatta, hogy a szíriaiak makacssága ellenére eljön a válság megoldásának ideje, csak még egy ks további türelemre van szükség. Közölte azt is, hogy hajlandó azonnal Beirútba menni, vagy meghívni Szárkisz elnököt békeszerződés aláírására Libanonnal; amennyiben ez rajtunk mulik. Ugy tűnik, hogy amennyiben Szárkiszon volna sem volna különösebb akadály a dolognak; csak-hogy Libanonban még működik egy-két tényező Izraelen és a libanoni kormányon kívül is, és épp ez a bökkenő. Tehát türelem szükséges, szavánut, ahogyan a Szochnutban annakidején tanított bennünket...

Nem unatkozunk azonban ebben a türelmi állapotban sem: viharzanak a kedélyek a miniszterelnök legújabb kijelentése körül: szovjet szakértők a Libanonban állomásozó szíriai csapatok mellett — igen vagy nem?

Mintha ez volna a lényeg! Hiszen ahhoz nem fér kétség, hogy szovjet katonai tanácsadók működnek Szíriában; hogy szovjet stratégia áll a szíriaiak magatartása mögött; hogy ömlik hozzájuk a szovjet fegyver, arról nem is beszélve hogy Moszkva világosan kijelentette, „nem nézi tétlenül, ha Izrael megtámadja Szíriát”. (Habár nyitva hagyta a kérdést, hogy a libanoni területen lévő rakétaütegek elleni akció, Szíria megtámadásának tekintendő-e?)

Közben a rakéták — SAM-3 — szorgalmasan működnek: 11 napon belül három robotrepülőgépet (gyakorlatilag: repülő fényképezőgépek) löttek le. A szíriaiak diadalmában számolnak be minden ilyen esetről, és trófeaként mutatják be a miniatűr repülőgép roncsait. Izrael számára, persze, nem öröm egy-egy ilyen gép elvesztése, de nem is különösebb tragédia. Ezeknek a gépeknek előállítás, vagy beszerzése (saját gyártmányú és külföldi robotrepülőgépeket egyaránt használunk) nem a legolcsóbb, de nem is a legdrágább mulatság. A cél természetesen az, hogy felderítő szolgálatuk befejeztével visszahozzuk izraeli területre, hogy újra utnak indulhassanak. Ha lelővik őket ez persze, nem valószínű meg. De ez az egyetlen veszteség. Feltételezhető, mellesleg, hogy azok a rakéták, melyeket kilőnek rájuk, sokkal többre kerülnek mint maguk a robotrepülőgépek, annyira, hogy valamelyik külföldi hirmagyarázó arra a következtetésre jutott, hogy „az izraeliek ezért küldik robotrepülőgépeiket a szí-

riai rakétaállások fölé, hogy lelőjék azokat s ezzel ritkuljon a szíriaiak rakéta-készlete”. Micsoda zsidó furfang!

Ez, így nem nagyon valószínű ugyan, de mindenesetre illetékes források közölték, hogy Izrael folytatja a robotrepülőgépek felderítő tevékenységét, mert létfonosságú számukra információkat szerezni a szíriaiak mozdulatairól ilyen válságos időszakban, annál is inkább, mert a szíriaiak egyre jobban megerősítik libanoni állásaikat, s egyelőre vajmi kevés hajlandóságot mutatnak a rakéták eltávolítására. Talán majd sikerül jobb belátásra bírni őket. Tehát várunk...

Ami annál is könnyebben megy, mert különösebb tehetségünk van hozzá, hogy külső és belső bajainkat gondosan elszigeteljük egymástól. Mintha mi sem történt volna határainkon túl: pedagógusaink épphogy befejezték sztrájkjukat s rákezdtek a villanytársasági alkalmazottak. (Hogy néhány kisebb, részben már befejeződött szankeióról, mint a repülőterei benzintöltőké, vagy a rádiótechnikusoké, ne is beszéljünk).

Szóval, a villanytársaság üzemeltetési alkalmazottai alaposan ránk ijesztettek, vagy legalábbis ránk akarnak ijeszteni: mármint hogy megvonják tőlünk az áramot, sötétségbe borítják az országot, ha a vállalat nem veszi vissza azt a hat társukat, akiket törvényes rögzítőparancs megszegéséért bocsátottak el.

S hozzá is láttak fenyegetésük beváltásához. De arra ugy-látszik nem gondoltak, hogy az áramszolgáltatás megszakításával — felvillanyozzák a közvéleményt. Hogy divatos kifejezéssel éljünk: ilyen nemzeti konszenzus már rég volt: ez terror! Ha a PFSZ-nek sikerülne megbénítani, akár időlegesen is, Izrael leg-főbb energiaszolgáltatását, legnagyobb győzelmének könyvelné el. Azok is akik sohasem hallottak Madáchról, felkiáltottak: „Mil-liók hat miatt?!”

...S az ország nem borult teljes sötétségbe. Az áramfejlesztő telepek revolverhősei ugylátszik, belátták, hogy túllöttek a célon

s végül „beérték” az áramtermelés ötven százalékos esőkkenté-sével. De a közfelháborodás még nem ült el: elég volt a „torkon-ragadók” uralmából; megbüntetni a felelősöket, véget vetni an-nak, hogy „szakmai erőcsoport” tuszként kezelje az ország egész lakosságát! Mire való a felelős kormány?!

Igaz, a kormány!

Merthogy választások előtt állunk. S miután válságos idő-szakot élünk, amikor minél nagyobb egységre volna szükség — harminchat lista jelentette be rásvételét, közülük 24 új! Ilyen mezőny nem indult az állam fennállása óta. S e bő választék elle-nére a választópolgárok jelentős csoportja, még nem tudja kire-mire szavazzon. Am lehet, hogy ezek száma most csökkent s akadtak akik most találták meg a számukra egyedül üdvözítő utat a TAMI formájában.

Politikai pártok sokféle módon alakulnak. A TAMI, például egy felmentő ítélet következménye. Ha ugyanis, történetesen el-maraszthalják Abu Chacérát, nyilvánvalóan szegényebbek mara-dunk egy listával és csak harmincöt csábítaná a választópolgárt. Abu Chacérát azonban felmentették, s noha ez a felmentés csak jogi szempontból teljes, erkölcsi-közéleti szempontból eléggé sán-tit — sőt, még egy hasonló per vár rá, — a vallásügyi miniszter diadalmában uszik s új listát alapít, méghozzá származási (majdnem azt mondtam: faji) alapon, mikoris a Munkapárt egy volt minisztere siet ugyanezen az alapon, zászlaja alá. Abu Cha-cérá mostanáig a VNP programját követte. Uzan a Munkapártét, ám, ugylátszik nem ez a lényeg nálunk, hanem az etnikai hová-tartozás.

A törzsi listák tendenciája korántsem új, megvolt az első Kneszettől kezdve. A probléma azonban az, hogy az eltelt több, mint három évtized alatt ez a tendencia nem csak, hogy nem szűnt meg, hanem, mint a mellékelt ábra mutatja, — erősödött. Így fest a szórványok egybeolvasztása?

Ez bizony, haljós jel — az izraeli társadalom nem engedheti meg magának, hogy ilyen irányban haladjon tovább. Nem tud-hatjuk, persze, mi lesz a TAMI és a más hasonló listák sorsa, bekerülnek-e a Kneszetbe, és ha igen, milyen erőt fognak képviselni ott? Ki kell várni.

Hiszen, mint mondtunk, türelmi időszakot élünk.

...De, ha elmúlik, alaposan neki kell gyürkőznünk, ha győzöl akarunk külső- és belső küzdelmeinkben.

A megkopasztott «konzensus»

Irta: BARZILAY ISTVAN

Konzensus általában egyet-értést jelent, az izraeli politiku-sok és újságírók az angol sajtó-ból vették át ezt a latin szót, ami most nagyon használatos az izraeli kormány és az ellenzék kapcsolataiban. A vasárnapi mi-nisztertanácson a kormány szá-mos tagja kifogásolta, hogy az ellenzék támadja a kormányt olyan veszélyes konfliktus előidé-zése miatt, mint a libanoni-szíriai rakétaavalság, és Jichák Sámir külügyminiszter annak megállá-pításáig ment, hogy a Máarách támadásai Begin ellen meggyen-gítik a kormány pozícióját Szí-riával szemben, amelyben fanati-kus diktátora, Cháfez el Aszád Izrael elpusztítására törekszik. Libanon teljes meghódítása lehe-tővé tenné számára, hogy lega-lábbis megkísérelje a háború ki-robantását az északi határon és az ellenzék viselkedése ezt meg-könnýiti a számára.

Igy vélekedik a külügyminisz-ter, elfelejtve, hogy mi előzte meg a szíriai rakéták elhelyezé-sét a libanoni hegyek között. A keresztény falangák stratégiai utat kezdtek építeni azzal a cél-al, hogy ezáltal elvágják a szí-riai hadsereg ellátási vonalát Zachle felé, amely a szíriai „rend-fenntartó hadsereg” támadásai-nak célpontja volt az elmúlt he-tekben. Az új út veszélyeztette volna a szabad közlekedést Da-maszkus és Beirút között. Ezért Ászád kommandó egységeket küldött, amelyek ejtőernyőn le-ereszkedve, elfoglaltak két tá-maszponton a 2500 méterre ma-gasodó Szánin csúcson. A falan-gák — nem tévesztendő össze Chádád őrnagy „Szabad Liba-non”-jának miliciáival — mega-kadályozták a szíriai hadművelet befejezését, s elzárták a külvilá-gtól a kis ejtőernyős egységeket. A szíriai hadvezetés erre két helikoptert küldött katonái fel-szabadítására. Ezeket a helikop-tereket az izraeli légihaderő meg-semmisítette.

Hallottuk néhányszor Mena-chem Begin miniszterelnök és hadügyminiszter szájából, hogy Izrael nemcsak a saját biztonsá-gáról gondoskodik, hanem a liba-noni keresztényeket is megmen-

tette a pusztulástól. Azt is mon-dta Arielban tartott beszéde so-rán, hogy soha többé nem hull-nak Katjuskák Kirját Smonára. S mindezek után — Szíria három üteg AS-6 rakétát helyezett el a Szánin hegyen.

Fel kell tenni a kérdést: kinek a felhatalmazása alapján vállalt Begin „erkölcsi felelősséget” az összes libanoni keresztényekért? Tudtunkkal az 1975-ben dr. Hen-ry Kissinger közvetítése útján létrejött titkos egyezményben, a-melyet izraeli, szíriai és libanoni megbízottak írtak alá, Izraelnek nem kellett vállalnia ilyen köte-lezettséget és Chádád dél-libano-ni miliciáit is a nyilvánosság ki-zárásával támogatta. Nagyhan-gon egyetlen felelős izraeli poli-tikus sem ígérte meg, hogy meg-védi a libanoni keresztény lakó-ságot, amely valóban kétségbe-ejtő helyzetben van, de megmen-tése az egész keresztény világ-nak volna a feladata, nem a kis, mohamedán ellenségektől körül-vett és a nemzetközi arénában is elszigetelt Izraelnek. Ezt a bi-rálatot hangoztatta a Máarách és ugyszólván az egész független izraeli sajtó. Azt is megkérdezte Simon Peresz a Máarách nevé-ben: miért nem tájékoztatta Be-gin az ellenzékét arról, hogy mi-re készül a légihaderő?

Nyilvánvaló, hogy létezik nem-zeti egyetértés a rakéták kérdé-sében, mert veszélyeztetik az iz-raeli légihaderő cselekvési sza-badságát Libanon felett. Ez el-zárja a lehetőséget a terrorista csoportok ellenőrzése elől, ame-

lyek minden eszközzel megpró-bálnak behatolni Izraelbe és ár-tatlan embereket legyilkolni. Ter-mészetesen mindent el kell követ-ni a rakéták eltávolítása érdeké-ben. De a miniszterelnök dema-góg szóközi produkcióinak a bi-rálatát nem tilthatja meg senki sem a sajtónak, sem az ellenzék-nek. Amint Mose Dáján volt az igazi bűnös a jom-kipurai háború mulasztásáért, úgy Menachem Begin felelős a jelenlegi veszé-lyes helyzet előidézéséért és nyil-vánvaló, hogy nem követelhet „konzenszust” saját személyé-nek és túlhevített politikájának védelmében.

A fentemlített titkos megállá-podás idején, ami Jichák Rábin miniszterelnöksége alatt történt, a szíriai „rendfenntartó csapa-tok” a palesztinaiak és a libanoni baloldal ellen harcoltak. Azóta megváltozott a szíriai taktika és — különösen Camp David óta és nyilván Damaszkuszban működő szovjet tanácsadók befolyására — a harc a keresztény falangák ellen, a palesztinaik védelme ér-dekében folyik. Rábin a Jediot Achronot számára adott nyilat-kozatban rámutatott erre a lé-nyeges különbségre. Izraelnek arra kell szorítkoznia, hogy meg-védje dél-libanoni szövetségeseit és nem volt szabad kötelezettsé-get vállalnia a libanoni össz-ke-reszténységért.

Rábin egy kérdéssel elemezte a helyzetet: mi a különbség az okos és a bölcs ember között?

Meg is válaszolta: Az okos megtalálja a lehető-séget bonyodalnak megoldására, A bölcs nem idéz elő bonyodal-makat.

MARGITTA ÉS VIDEKE

ÁZKARAJA

ez évben 1981 június 4-én lesz a natanjai Brisk Jesivában (Olé Hágárdom 27).

5 órákor baráti találkozó, 5.30 órákor mincha ima. Gyászbeszédet tart az elhunytak emlékére ráv. J. Brisk.

A rendezőség.

CSAK KÉT SZÓ...
elite KÁVÉ

Wimmer Jacobsohn Tamir

AZ EZERÉVES PER

„Tüzet fujtatok az orcámba, brókké lángol az ott!” — a Próféta látnoki előjezte, mintha mi nagy tragédiánk hatóerejét is szimbolizálna. Innen-onnan most már egy emberöltő távlatába jutott. Am a háborgó néplelek nem tud megnyugodni. Az érvek és ellenérvek, vádak és igazságok, adatok és okmányok tömegében: hol itt az iránytű, amely megmutatná a dolgok valóságos összefüggését? Az Ariadne-fonál, melynek során felgöngyölíteni lehetne a tragédiát, hogy végül is megnyugvás álljon be a meggyötört szívekbe.

Most megint magasra csaptak a hullámok. Megjelent a Désről Amerikába emigrált R. L. Brahm professzor hatalmas, két-kötetes tanulmánya, melyet az Új Kelet kellően ismertett és méltatott is. Ennek nyomán hétről hétre értékes hozzászólások, pro- és kontra, a véskorszak más jeles kutatói és tudósai tollából. Némi személyes jellegű mellékszöveg eltekintve, általában magas elvi színvonalon. Nem tartozván az említett exkluzív klubba, szándékom az volt, hogy kívülről szemléljem ezt az élvezetes kontraverziát. Bár meg kell vallanom, hogy éppen egy sarkalatos kérdésben nem osztom a tudós professzor konklúzióját. Nevezetesen, hogy — szerinte — a véskorszak zsidó vezetői nem állották volna meg a helyüket. Ennek kifejezést is adtam egy korábbi levelben. A professzor — megisztelő válaszában — azt írta, hogy a közzétendő kulfók és kutatások nyomán bizonyára megváltoztatom majd a

véleményemet. Megnyugvással közölhetem, hogy ez még nem történt meg. Egyrészt makacs érveim vannak a magam igazában, másrészt igen gyarló vagyok az angol szöveg olvasásában. Lévény ez — úgy tűnik — a magyar tragédia helyes megértésének nélkülözhetetlen előfeltétele. Hiába, nem mindenki jut egy ingyenes Higgins-tanárhoz, ami a helyes angolt illeti. (B. Shaw, Pygmalion).

Fifty-fifty, eddig a dolog rendben volna. Legutóbb azonban — éppen az Új Kelet hasábjain — egy olyan hozzászólással találkoztam, amely felbreszti bennem a latens forradalmi indulatot és egyenesen lázadásra készít. Hogy a magyar zsidó katasztrófának és bágyadt elcseszésnek éppen a futballisták... pardon! tévedtem... a neolog magyar zsidók volna az okozói. Akik magyar nemzeti gondolat szembeli tulzottan szervilis, magyar — mint magát kifejezi — önkéntes rabszolgai életszemlélet miatt képtelenek voltak a cselekvésre, mikor annak ideje elérkezett. Mert hát a rabszolgák nem lázad. Egyébként azonban bizonyára fegyvert fogott volna gyilkosaira. De így? Még arra sem volt képes, hogy kiigyaljon valamit a menekülést, a túlélést, a fennmaradást illető tervet.

Oh, sancta simplicitas! Legyen szabad megkérdőznem:

A három milliós lengyel zsidóság, a nyakas litván, az okos német, a francia, az olasz, az ukrán zsidóság, akik mind mentesek voltak a mi neológiánk magyarön tulzásaitól, hát ők miért nem

gyalázás és mint a vérvád gyalázatos babonája jelentkeznek. Ugy a fekete himlőért, mint — alkalom adtán — a pénznek a zsarnok által való meghamisításáért, de a török garázdálkodásáért is, a zsidók fizettek. Igen gyakran, vérel. A gyűlölet csóvját magasan lobogtatta és lángba borította egész Európát a III. birodalom. Wannsee után, csatlósá-lamoktól körülveve, Endre László, Baky László és más tízezer pribék szorító gyűrűjében: vajon hova menekülhetett volna a magyar zsidóság? Vagy talán Eichman előzetesen konzultálta Stern Somut: „Herr Hofrat, mi a véleménye a deportálás felől?”

Igaz, hogy a zsidóság ott nálunk, miután a mindennapi érintkezésben a magyar nyelvet elsajátította, igyekezett érzésben és némi külsőségekben is, a magyar nemzeti érzéshez idomulni. Ez egyrészt nem is hiba, másrészt megfelel Jeremiás próféta intelmének, hogy igyekezze a város Disraelinek, is Montefiorenak, és körzet jótétét előmozdítani, hová téged a sors száműzött. Mert annak boldogságában rejlik a te boldogulásod is. Meg azután: egy Disraelinek, egy Montefiorenak, egy Adolphe Crémieuxnak, egy Luzzatónak is hibául rótták fel a környező néppel való azonosulást? De egy Vázsonyi Vilmosnak igen? (Aki, melleleg, jó zsidó is volt). Hogy Kossuth hadseregében 20 ezer zsidó honvéd szolgált? (Dr. Bernstein Béla. Zsidók a Szabadságharcban). Ez nem róstellni való, ellenkezőleg, büszke vagyok rá. Mindez nem megy a zsidó lelkiességük rovására. Még az sem, hogy bennünket, kevés számú cionistát, „piros-fehér-zöld cionistának” ugrattak, a magyar zsidóságot pedig általában a zsidóság elszáradt ágának. Egyébként Nachum Sokolow, akitől ez az epés epigramma származna, ottlétekor ezt határozottan cáfolta. (Patatiné közléséből tudom).

A környezethez való hasonulás nemcsak az emberek közötti érintkezésben, de sőt az állat- és növényvilágnál is előfordul. Voltak kissé groteszk túlzások is. Teszem fel, a hitközségi elnök olajképe, karddal s kócsaggal. Vagy a földberő fia, aki dafke a huszáránál szolgált le az önkéntesi évét. Hasonló groteszk jelenség a mi chaszidjaink hosszú kaftanjá és strámlija. A lengyel köznemes viseletének utánzása. Még furcsább volna, ha a nőknél annyira divatos „sejtli” eredetű kutatók.

Mindezek azonban csak mellékjelenségek. A magyar zsidó tragédia, vagyis az ezeréves per magyar változatának valódi okai kézenfekvők.

A kisebbségi sors szomorú végzete, mindenhol, mindenütt. A hely, a séma változik, a cselekmény ugyanaz. Megnyilvánulása, jelentkezési formája és kihatása a gazdandép körülményei és jelleme szerint változik. A közép-korban, mint a „hitelnek” üldözése, majd kutmérgezés, ostrom-

Igaz, valóban elkövettünk történelmi hibát, nem kevésbé, mint a többi európai néptestvéreink. A Látnok megfujta a Sófárt és mi mégis késedelmeskedtünk. Ez azonban az emberi természetből eredő, optimista gyengeség. Ebben mi „magyarok” jeleskedtünk: „Nálunk ez nem lehetséges” — ez volt a megnyugtató morfium. Különösen nem vártuk, hogy az akkori államfő törbeccsalni engedje magát, családját és az országot, ott Kleesheimban. De mindezt, az események után, a kényszerből összeverbuvalt zs. tanácsokat okolni?

Ime, ez az ezeréves pernek magyarhoni szomorú sommazata.

LOWINGER ALBERT

Tévé, rádió és sztereotechnikust KERES LABORATORIUM

Bát-Jám, Herzl 37, tel: az üzletben 876455, a lakáson 877115

Chug Jocél Hungária, Jeruzsálem

Agripas 8, POB. 3154

1981 május 31-én, vasárnap este 6.30-kor modonunk helyiségében I. tisztelettel egybekötött

MUSOROS TEAETET rendezünk

JOM JERUSALAJM alkalmából. Részt vesznek: dr. Berg József, Natanja; Nicán Jákov tart. főhadnagy, Jeruzsálem, Goldberg Árje fő kántor, Jeruzsálem, cházánut jiddis és fesztivál énekeszámok, kísérettel.

Részvételi díj 6 sekel. Szeretettel várunk mindenkit a háziasszonyok, Blau Chaná, Dávidovits Magda, Rogel Rózsá-Szárá, Reichmann Adél.

Natanja, POB. 4005. Tel: 053-52303.

GYÓGYKURA ÉS ÜDÜLÉS EURÓPA ÉS AZ ORSZÁG GYÓGYHELYEIN

AUSZTRIÁBAN

* Baden bei Wien — Bad Hofgastein — Bad Gastein — Bad Tatzmannsdorf — Bad Schönaun

NÉMETORSZÁGBAN

* Bad Meinberg — Bad Füssing — Bad Kissingen — Bad Reichenhall

CSEHSZLOVÁKIÁBAN

(Csak külföldi utlevéllel rendelkezőknek)

* Karlsbad — Pöstyén

JUGOSLÁVIÁBAN

* Rogaska Slatina — Smarjeske Toplice — Dolenjske Toplice — Dubrovnyik

ROMANIÁBAN

* Otopeni sanatórium (Gerovital és Aslavitál kezelés) — Félix-fürdő

IZRÁEL

Klimatikus gyógykurák az országban:

* Asztma és a légzőutak megbetegedései kezelése Áradon, az I.M.C.T.A. klinikán

* Psoriasis kezelése a Holt-tengernél, az I.P.T.C. klinikán

* Lábadózók kezelése munka, vagy közúti baleset után Tibériáson és a Holt-tengernél.

Részletek és feliratkozás utazási irodájában, vagy a Health Vacation Tours-nál, Tel Aviv 64361, rechov Ibn Gvirol 49, tel: 03-264756, 03-218823.

Utazzon Magyarországra, Ausztriába és Romániába

a tetszése szerint... és népi áron! Például:

1. Magyarország és Ausztria: 15 napos kirándulás, minden benne foglaltatik — 1.398 dollár.
  2. Ausztria: 8 nap, szálloda plusz fél panzió a hegyekben 179 dollártól kezdve.
  3. Románia: Egy hét, szálloda plusz autó, félpanzió és benzin, személyenként 189—212 dollártól kezdve
- Az árban nincsen benne a 2, 3 kirándulás repülőjegye. Tanácsadás, tengerenyi ajánlat a világ minden részébe. Jona Atlas — Gordon Tours — Ben Jehuda 184, Tel Aviv, Tel: 248293.

LECKÉT VETTEM NAIVITÁSBÓL

Írta: EFRÁJIM KISHON

A minap elkaptott benünket a szép művészetek utáni vágy, és benyitottunk a tel-avivi Cáfion egyik galériájába, hogy amíg az Eszter moziban lemennék a hirdetések, ott üssük agyon az időt. Nagyon kedveljük a galériákat, eredetre és színre való tekintet nélkül, mert jóval később zárnak a többi boltnál, s amíg a második előadás megkezdődik, addig az ember esetleges vevőnek álcázva magát, elforgolódhat bennük.

— Uraságot egy bizonyos művész érdekli? — szólított meg bennünket a galéria tulajdonosnője.

— Köszönjük, madame — válaszoltuk előzékenyen — minden irányra fogékonyak vagyunk.

— Ahogy parancsolja, uram.

A hölgy imponáns jelenség volt, sudár, mint a datolyapálma, hátul összefogott királyi kuku-frizurával. Épp heves vitában volt egy festővel és ezért hozzánk intézett kérdését csak az udvariasság diktálta. Maga a festő alacsony, de zömök, válogatott hanyagsággal öltözködő férfi volt, szája sarkában lelógó cigarettacsutka, párizsi módra, lábánál pedig vagy egy tucat népi modorban festett vászon. Falusi jelenetek és tájképek voltak ezek, rendkívül egyszerű, naív képek, gyermekekről és tehenekről, rebecenekről és kecskékről, hegyekről, völgyekről és imaszikaról mindez egysíkuan, iskolai vízfestékekkel, tekintet nélkül a perspektíva törvényeire, ahogyan ez par excellence primitív alkotásoktól méltán el is várható.

— Egy pillanat, asszonyom — mondta a festő a sudár hölgynek —, és ki fizeti a plakátokat? — Talán felezzük el a kiadásokat — felelte Pálma —, így szokták a szakmában.

— Szó sem lehet róla, egy garast sem fektetek az ügybe!... Közébe lopokodtam és hallótávoltságban cövekelttem le, mert zsenge ifjúkorom óta élvezem a

nézeteltéréseket. Szűk rére húzott szemekkel és főleg figyelmesen hallgatóva nézdegéltem a mögötük lógó festményeket.

— Nem bolondultam meg — folytatta a művész —, hogy 35 százalék jutaleket adjak magának, s még a zsebemből fizessem azokat a rohadt kereteket is. Vegyen alumínium-rámát, métere 310 és el van intézve...

— Jól van — ment bele Pálma —, de a katalógus árába muszáj beszállnia...

— Ha készített nekem tíz offset nyomtatot hat színben, 160 grammos chromo-papíron, akkor vállalom az értéktöbblet-adó egyharmadát — szánta rá magát a művész —, de a biztosítást maga fizeti, azon kívül négy, egyenként nyolc inces hirdetést is és egy cikket rólam valamelyik hétvégi mellékletben.

— Minden meglesz — böhöngött a Pálma —, de akkor lenne szives egy kicsit lejjebb menni az árai-val.

— A 25×60-as Tu Bisvátokról szó sem lehet. Beszélhetünk talán 45×80-astól felfelé, rabbik nélkül, de csak ha grátisz kapom meg a litográfiát 15 százalékat. Azonkívül az ellenőrom állhasson ott a litográfiai gép mellett, a könyvszakértőm pedig legyen jelen a nyomatok megszámozásánál. Értve vagyok?

— Értve — felelte Pálma —, s óhajta, hogy elkészítsem a szerződést?

— Hagyja, az az én ügyvédem dolga. A maga dolga csak annyi, hogy kiállítsa az „ácmi” csekket tízezerre, a többire pedig adjon bankgaranciát, a vételár-részletek esedékessége szerint. Csau.

A művész távozott, egyéni kép kiállítását ott maradt a földön.

— Ki volt ez? — érdeklődtem a galéria tulajdonosnőjénél.

— Egy naiv festő — felelte Pálma.

DÁN DALMÁT:

Irka-firka

Helyszíni közvetítés.

Az amerikai kormány megbízottja a helyszínen közvetít Izrael és Szíria között.

A túlzásfolt nagyvárosok közlekedési problémáit szerintem vagy a háromkerékű autó oldaná meg, vagy a háromkerékű motorkerékpár...

Volna egy jelmondat-javaslatom a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Szakosztálya számára:

„Ügyeljünk a hejesírásra!”

A sukun a legnagyobb tömeg közepette egy arabus tinédzser késsel hagyományt pucol, majd piszkálni kezd vele az orrát. Tipikus orientális izléstelenség: hát hogy lehet ugyanazzal a késsel orrot piszkálni, amivel az ember hagyományt pucol?!

GUNYVERSIKÉK TAVASZI ZÁPOR

Az esőtől nem is látni szinte. Hogy mit csinál a Kineret színtje...

EL NEM KÖTELEZETT ORSZÁG

Csak azt nézi Kuba, Honnét gyün a guba!

KÖNNYŰ KIS SZIVROHAM

Ugy elszállt a hetkefecse, Mint akár egy hetyke fecse

VATIK — INTERJU

— Mondja, uram, Izráelben eddig legjobban mit unt? S a hitsorsos ráfelelte: — Nem vitás, hogy a rajtunt!

DIKTATORSORS

Miamiban Somoza Nyakkendőjét csomózza, S addig fürdik Tejben vajban, Míg lelővik Paraguayban.

DRAGAKÓHIANY

Akármenyit pofázunk, Nincs egy büdös topázunk!

POLITIKAI JÓTANÁCS

Aki nyugan arrabbarát, Vegyen el egy arab arát!

— En tudom jól, hogy hülye vagyok — mondta Marci barátom a minap, — de azért nem szeretem, ha hülyének néznek!

MEGHATÁROZÁS

Damaszkuszi légirádójelző-szerkezet = szír-éna.

Az Allenbyről nyílt egy kis zsákutca, amely arról nevezetes, hogy mindig ácsorog benne egy két zsákutcalány...

Snorból lettünk, snorrá lettünk!...

E cikk ír a bécsi z emelkedő Brit és a goztának ri cikkiró tölt be a mely nül nvelterül szellemi negörökítés

Dr.

A szellem csolón írja berek, akike távolított el tól egymásr határokon. z tul kezefo egymást. Ez im, amikor lonbozó fel olog, eltérő vagyoni hel nélkül egyv vettek az új sére össze

Nem véle közös Bécé ilyen el ser Bécs két kü szer választó gatiabb és N ján fekszik ból nem is mi a világr felsmerje: jövő és min szélsőséges világr rendje

A Bét H nál fogva a világr min ösretartás kapcsolatot különösen mert úgy h még egy pontja, mi

BARDOS Ceeres biocen birtoka tüstént öklöt

All a s örzü gyűlöll nem n iúrom

Olyan minden vérsz itt a har

A FELMENTÉS NEM AJÁNLÓLEVÉL

Ha a törvényszék felment egy izraeli minisztert a megvesztegetés vádjáról, az jó hír minden izraeli számára. Mint ahogyan nagyon elszomorodnánk, ha a törvényszék azt állapította volna meg, hogy a korrupció fekélye a legmagasabb fórumokat is ki-kezdte, ugyanugy meglepődésel tölthet el bennünket, hogy Aharon Abu Chacéra vallásügyi minisztert és a többi vádlottat felmentették. Azt azonban be kell vallanunk, hogy az első jelentésközlő kialakuló kép a felmentés ellenére sem szívdertő.

Az egyik, a szpinkai megvesztegetési ügyben a vádlottakat többségi szavazattal, a kétségek miatt mentették föl. Az egyik bíró úgy vélte, hogy akár a többi kérdésben, ebben a pontban is teljesértékű felmentést kell adni. A törvényszék elnöke ez ügyben azt mondta, hogy „noha ott a gyanú, még hozzá súlyos gyanú, hogy a szpinkai ügyben a vádlottak bűnösek, a kétség mégis fennáll. Mivel pedig bünygyről van szó, a vádlott jogosan élvezi a kétséget. Vagyis, az egyik ügyben a felmentés nem teljes, noha ez lett volna kívánatos. De mint tudjuk, a mi jogrendszerünkben mindenki eleve ártatlan és a vádhatóságnak kell a bűnösségét bizonyítania. A törvényszék pedig úgy vélte, hogy a vádhatóság által benyújtott bizonyító anyag nem elegendő ahhoz, hogy a vallásügyi miniszter és a többi vádlott ártatlan voltát megdöntse.

A tanuvalomások elemzése során a törvényszék bírálatot gyakorolt a vallásügyi minisztériumban a pénzügyi támogatások kiosztása körül alkalmazott mód-szer fölött. Ez a módszer a többi közt politikai és pártmegfontolásokon alapult. Ezért mondta E. lierzon Gondenberg, az egyik bíró: „Ha Izraelnek egy minisztere

ilyen bevallott normák alapján cselekedett, akkor láthatjuk, hogy a vádhatóság erkölcsi züllés, amely azt sem kerüli el, aki egyike a haza sorsa megszabóinak, s egy-ber figyelmeztetés is, mi vár rá, ha a züllést meg nem fék-kezzük”. Ezért nehéz lenne azt állítani, hogy ez az ítélet ajánló-levél lenne a vallásügyi miniszter-riumnak, vezetőinek és azoknak, akik az ügyleteiben részt vesz-nek.

Lesznek talán olyanok, akik az ítélet alapján a kormány jog-ügyi tanácsosát fogják bírítani. Azt fogják mondani, lám a vád-ottakat több mint 9 hónapon át kínozták rendőri vizsgálatokkal és törvényszéki kihallgatásokkal, végül pedig kiderült, hogy mint mindvégig állították, ártatlanok. Ezért tehát, vajon a vallásügyi miniszter felmentése nem a jog-ügyi tanácsos kudarc? Elvégre nem gumibélyegző ő, nem auto-matikusan hagyja jóvá a vádira-tok benyújtását, hanem megfon-olja ezt minden esetben, kivált egy ilyen közérdekű perben, a melyben a kabinet egy tagja is szerepel. A vádlók ezért azt fog-ják mondani, hogy a jogügyi ta-nácsosnak alaposabban kellett volna a terhelő bizonyítékok sú-lyát mérlegelnie, és eleve rá kel-lett volna jönnie, hogy ezekre nem lehet vádat építeni. Ha te-hát mégis elhatározta a vádirat benyújtását, akkor vagy téve-dett, vagy pedig engedelmese-dett a nagyközönség nyomásá-nak, és noha tudta belül, hogy a vádirat nem kellőképpen meg-alapozott, mégis benyújtotta.

Nyilvánvaló, hogy a jogügyi tanácsadó, aki vádiratokat beny-újtására vagy a további lépések le-állítására illetékes, ki van téve presszióknak és csábításoknak. Ahogyan lehetséges az olyan nyomás, amelynek célja a vád-irat be nem nyújtása vagy az el-

járás leállítás, ugyanugy hathat- rá olyan csábítás is, amely a vádirat benyújtását célozza, ak-kor is, ha ennek nincs reális a-nya. Az Abu Chacéra per mind-zek élő példája.

A vallásügyi miniszter és mun-kaársai elleni gyanú kisziváro-gtatása a hírközlő szervekben köz-életi vihart robbantott ki. So-kakban keltette azt a benyomást, hogy az összegyűjtött terhelő anyag kézzelfogható, s ezért presszionálta a közvélemény a gyanúsítottak bíróság elé állí-tását. Tegyük fel, hogy az irateso-mó vizsgálata során a jogügyi ta-nácsos arra a következtetésre jutott, hogy a bizonyító anyag elég gyenge, vádirat benyújtá-sa nem futja belőle. Ha maga az eset mindennapos, megszokott ügy lett volna, akkor lehet hogy a tanácsos elrendelte volna az iratesomó lezárását. Amikor az-onban a közvélemény viharzik, akkor a jogügyi tanácsost ez ar-ra csábíthatja, hogy mégis be-nyújtsa a vádat és elejét vegye annak a bírálatnak, amely az ügy lezárása esetén érne.

Ugy vélem, hogy a jogügyi tanácsos magatartása nem kifo-gásolható. Elsősorban azért nem, mert magából az ítéletből is ki-világlik, hogy a vádiratot nem vaktában, nem ok nélkül nyujtot-ták be. Másodsorban azért nem, mert a jogügyi tanácsos nem köteles vállalni a bíró szerepét és eldönteni a tanuk megbizha-tóságát. A vádiratot lényegében Jiszrael Gottlieb államtanú valo-mására alapozták, a bíróság pe-dig kimondotta, hogy nem lehet benne megbízni. Az ilyen döntés-re a bíróság és nem a jogügyi ta-nácsos illetékes. Sem jogi, sem közéleti szempontból nem volt-mentség, az iratesomót a bíró-sághoz kellett vinni döntésre. Ha nem nyujtották volna be, ak-kor a nagyközönségnek igazsá-gszolgáltatásunkba vetett bizalma megrendült volna és sokan ki-sérletet láttak volna benne a ma-gasrangú gyanúsítottak fedezé-sére.

Igaz hogy jobb lett volna, ha egyszerre nyujtották volna be a vallásügyi miniszter ellen mind-két vádiratot, s nem állott volna elő az a helyzet, hogy a minisz-ter még alig innepelte meg az első felmentés győzelmét, s már újabb vád miatt kell a bírak elé állania. De nagy általánosság-ban, s annak ellenére, hogy a törvényszék jogal bírálta, hogy a hírközlő szervek már itéletho-zatal előtt itélkeztek -- azt mon-dhatjuk, hogy igazság tétetett.

JISZRAEL LAMBERS (Davar)

„MAGDA”
fogászati laboratórium
Protézisok sürgős javítása
fél óra alatt — Nyugdíja-soknak 25% engedmény.
TEL-AVIV, BALFOUR 27

Auschwitz és a Golgota árnyai

Amikor két héttel ezelőtt Hel-mut Schmidt német kancellár ha-zatért Perzsa-öböl újtjáról, úgy vélte, hogy a német külpolitikát többé „nem árnyékolhatja be Auschwitz”. Ez az óhaja nem fog teljesülni.

Mint ahogyan a Golgota ár-nya közel kétezer éve lebeg min-den zsidó fölött, noha a kereszt-rekesztésben egyetlen zsidónak sem volt közvetlen része, ugyan-ugy lebeg majd még sok nemze-déken keresztül Dachau, Ausch-witz és Mauthausen és minden német fölött, noha nem minden német vett részt azokban a bünt-ettekben, amiket németek Né-metország nevében elkövettek. Bármily ártatlanok lennének is a későbbben születtek, a történe-lem nem bocsátja őket szaba-don.

Az utóbbi hetek során fülsér-tő hangja lett a német-zsidó pár-beszédnek, s ez azzal fenyeget, hogy sok, fáradságos munkával elért eredményt tönkretesz, az egymáshoz közeledés szenge és érzékeny hajtásait lehervasz-tja.

Az eroziót a kancellár megfon-toltan, főlegesen, Izrael ellensé-geit erősítő tévé nyilatkozatait váltották ki. Ezt azután földom-lássá fokozta Begin személy szer-int érthető, de lényegében mér-téktelen, általánosításaihamis, hangjában pedig államfér-fiúhoz méltatlan reakciója.

Mint természeti szerencsétlen-ségek után általában, ezúttal sincs értelme a siránkozásnak. Ehelyett inkább bele kell fogni a romok eltakarításába, aztán előlrol kell kezdeni mindent.

Az újrazekedést azonban meg kell előznie az analízisnek: ele-mezhünk kell, vajon helyes-e az a politika, amely rangot ad a PFSZ-nek és fegyvert szállít Iz-rael ellenségeinek. Helyes-e ez akár Németország saját, akár a világpolitika szempontjából?

Kezdjük a PFSZ-szel. A kan-cellár azt mondta, hogy kül-lönséget kell tenni, s ha a PFSZ-t továbbra is megvetjük, azzal teljesen Moszkva karjaiba kergetjük. Ami a különbségtételt illeti, a PFSZ-nek valóban van a különféle áramlatai, ámde ez csak belső versengés, míg egy bizonyos pontban, vagyis Izrael megsemmisítése tekintetében min-den csoport egyetért.

Az az aggodalom pedig, hogy lebecsülés esetén a PFSZ-t tel-jesen bekergetjük a Kreml tábo-rába, az már tiszta gúny és ne-vetség, mert hiszen Helmut Schmidt nyilván jól tudja, hogy a PFSZ már régen és csakis Moszkvára hallgat.

A másik, éppoly súlyos pont egyes arab államok, mindenek-előbb a leggazdagabb, Szaudi-Arábia felfegyverzése. Ez a kér-dés persze nem csak magát Bonn-t, hanem a többi potenciá-lis fegyverszállítót is érinti. Az amerikai kormányzat azért akarja a szaudiaiakat felfegyve-

rezni, hogy ezek az arab térség-ben védőbástyát építhessenek a Szovjetunió további terjeszkedé-se ellen.

Maga a fenyegetettség reális. Felmerül azonban a kérdés, csök-fokozza-e ezt a fenyegetést Szau-di-Arábia ellátása a legmoder-nebb fegyverekkel.

Az iráni tapasztalatok figyel-meztetnének bennünket. Mi történik a fegyverraktárakkal, ha polgárháború üt ki? Muzul-mán fanatikusok kaparintják meg a hatalmat? Katonai puccs következik-e, mikor a hadsereg főtisztjei zömmel külföldiek? A-vagy baloldali forradalomra ke-rül sor, amit a PFSZ irányít? Mert Szaudiában a műszaki, ka-tonai, helyhatósági és közhiva-tali aléptímeny palesztinai ven-dégmunkások kezében van.

Haig amerikai külügyminiszter a szauidai fegyverszállításokhoz hozzáfűzi ama reményét, hogy ezzel el lehet érni a stratégiai konszenzust” mindama körzet-beli államok között (Egyiptom, Szaudi-Arábia, Jordánia, Izrael),

amelyeknek közös ellenségük a Szovjetunió. Ez is helyesnek tű-nik, s a kérdés csak az, nem azt jelenti-e ez, hogy a lovat a sze-kér mögé fogják.

A Haig remélte közelkeleti kon-szenzus ugyanis, ha csak remé-lik, de mitsem tesznek az érde-kében, akkor csak délibáb ma-rad. A nyugat-barát arab álla-mok és Izrael egyetértése való-ban hozzájárulhatna a stabilizá-cióhoz — utána valóban lehetne közös fegyverkezésről és önvéde-lemről beszélni. Megegyezés ese-tén valóban lehetne remélni a PFSZ hatalmának szétomlását és demokratikus, tárgyalásokra haj-lamos palesztinai csoportok lét-rejöttét. Ez esetben valóban megszülethetne a Közelkeleten a béke.

Hogy ez lehetetlen? A mi szá-zadunkban már sok lehetetlen vált valósággá. Serkentő kihívás ez, amely csak arra vár, hogy nekilássunk. Nem lenne ez kivá-ló feladat épp a német politiku-sok számára? A feladat teljesí-tése válasz lenne Auschwitzra is, ahelyett hogy azt elfeledtessük.
Ernst Cramer (Die Welt)

VÉGRE «RÁMÁSZNAK» A FEDEZETLEN CSEKKEK KIBOCSÁTÓIBA

A fedezetlen csekkek kibocsá-tása nálunk már régen nemzeti sport. A csuf és ártalmas jelen-séget még fokozza a hitelszerzés nehézsége, a kamatláb magas-sága és sokaknak az az óhaja, hogy pár napra ingyen kapjon kölcsönt. Ennek aztán óhatatlan következménye az, hogy a ban-kok naponta vagy 25 ezer fede-zetlen csekket kénytelenek visz-szaadni. 1980 során ezeknek ér-ték megdöbbsentő összegre, 11 milliárd sekekre rugott.

Az eddigi alkalmazott intézke-dések eredménytelenek mara-dtak, nem szüntették meg ezt a valóságos csapást. A fedezetlen csekkek kibocsátóit túl sokáig kezelték kesztyűs kézzel. A rend-őrség nem lépett közbe, s aki a csekket kapta, az legfeljebb a végrehajtóhivatalhoz fordulha-tott, ha a pénzt meg akarta kapni. Ez azonban nem különö-sben vált be, és sokat a bíró-ságok se segíthettek. Így szüle-tett aztán meg a hivatásos be-hajtók jelensége: ezek a testes, izmos férfiak már a pusztá meg-jelenésükkel „tiszteletet paran-csolnak”. E foglalkozásbeli pénz-beszédűk persze jókora vámot szedtek, olykor a beszédett ösz-zeg felét is megtartották, s a munkájukat elég erőszakosan vé-gézték.

SEGITE A TÖRVÉNY

Ez év végén érvénybe lép a fedezetlen csekkek kibocsátása elleni törvény. Alkalmazása ér-dekében most teszik meg a szük-séges előkészületeket a Bank Jiszrael és a nagy kereskedelmi bankok. Előre kell bocsátanunk, hogy nem mindenki állítja ki előre megfontolt szándékkal a visszazandó csekkeket. Némelyi-kiük csak technikai okokból nem behajtható: téves a kelet, vagy a számokban és szövegben sze-replő összegek nem azonosak. Az azonban bizonyos, hogy a fede-zetlen csekkek 85 százalékát számszándékkal és tudatosan ír-ják ki fedezet nélkül. Nem egy-szer esik meg, hogy elegáns, te-kintélyes urak vacsoráznak meg a luxus-vendéglőben, aztán fede-zetlen csekkel fizetnek. Megtör-ténik az is, hogy közös számlája van férjnek és feleségnek, egy-más csekkeiről nem tudnak, s aztán kiderül, hogy a csekkejük-nek nincs fedezete.

PROGRESSZIV MEGTÖRLÉS

A most következő hetekben a bankok bekéretik a számlatulaj-donosokat és elkérkik a személy-azonosság, számukát, címüket, telefonjukat, stb. A jövőben, aki három hónapon belül 10 fedezet-len csekket bocsát ki, azzal a fiókigazgató közli, hogy egy éven belül nem bocsáthat ki csekket. Ez csak arra a számlára érvé-nyes, amelyre a fedezetlen csekk szól.

Ha ez nem segít, szigorubb lé-pések következnek. Aki egyidő-ben több számláról, vagy több bankban lévő számláról ír ki ilyen csekkeket, annak minden számláját lezárják, egy éven át egyetlen csekket sem adhat ki. Új csekkönyvet sem kap, a régít bekérik tőle.

Ha ez a szankció sem elég, s az illető folytatja a fedezetlen csekkek kibocsátását, akkor kö-vetkezik „a nehéz ágyú”, vagyis két éven át egyetlen bank se nyit számlát a nevére, az egész bankrendszerből ki lesz zárva, még ha most már lenne is fede-zete.

KÖZLIK A NEVET

Ha az illető nem mutat „bün-bánást”, akkor a banknak joga van ráírni a visszaküldött csekk-re a kibocsátó adatait és a fi-gyelmeztetést, hogy mindenki óvakodjék kapcsolatba lépni ve-le. Akik különösen „kemény diók”, azokról a Bank Jiszrael feketelistákat állíthat össze, hogy köztudomásúvá válják, kikről kell óvakodni. Persze lesznek, akik még ezzel sem sokat törőd-nek, de a legtöbb embert mégis visszatartja a nyilvánosságra ho-zatal attól, hogy végleg tönkre-tegyék a jó hírnevüket. És ez tu-lajdonképpen az új törvény fő-célja: csökkenti a járvány mérvét, visszatartani a többsé-get az ilyen „átejtesektől”. Re-mélnünk kell, hogy a Bank Jisz-rael ezúttal nem kesztyűs kézzel, hanem kellő keménységgel bánk a vétkesekkel, a kereskedelmi bankok pedig nem fogják őket fedezni, csak azért, hogy egy ügyfelet megtartsanak.

Joszef Knaán

KÜLDJÖN

VÁMMENTES IKKA AJÁNDÉKUTALVÁNYT MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK

Megrendelőhelyek:

- HAIFA: Junius 15-ig Hácóhén ur szabadságon van. A megrendeléseket kérjük Tel-Avivba küldeni.
- JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávee utca 2. Tel. 02-233369. Üzleti órák: 9-1-ig és 4-6-ig. Kedden délután zárva. — TUZEX bonok is kaphatók.
- TEL-AVIV: Hadash könyvüzlet, Nesz Cioná utca 4. (Bejárat az utcába a Ben Jehuda 7-es számnál). Tel. 659684. — Az üzlet reggel 9-től este 7-ig nyitva megszokás nélkül. Pénteken déli 1 óráig.

Levelezés Kizárólag: EGGED MIRIAM, 62160 Tel Aviv P.O.B. 26116

IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA. Sirápolások is befizethetők a budapesti zsidó temetőben.

TUZEX ajándékbonok kaphatók

Csehszlovákiába való küldésre.

Benyújtjuk vám-kérvényét

MINDIG AKART UTAZNI AMERIKÁBA
Most olcsóbban — jobban.
Nálunk nemcsak jegyet kap.
CANAANTOURS, tel. 229125
TEL-AVIV, Ben Jehuda 113.
Beszélünk magyarul

Fontos értesítés a Németországtól egyéni kártérítésben részesülőknél

A Gáléj Zohár szálló örömmel közli a német kártérítésben részesülőkkel, hogy a németországi egyéni kártérítési hatóságok igazolták az üdülést a Gáléj Zohár szállóban, a Holt-tengernél, Tibériáshoz hasonlóan. Vendégek, akik a Holt-tenger melletti Gáléj Zohár szállóban kívának üdülni, forduljanak igazolásért kezelőorvosukhoz.

ILLATOS, VIRÁGOS IZRAEL

A tavasz nem naptár szerinti közzététel az emberre. A mi napfényes hazánkban, a téli hónapokban sem nehezedik a kedélyünkre ólmos égbolt; nem diaderteti meg lelkinet csupasz, zúzmaras fák, bokrok, elmulasztott idező, rideg lehelete. Nálunk a téli esős időszak friss, zöld gúnyába öltözteti a szabad természetet, a hegyhátaikat és ligeteket: városainkban a fasorokat, parkokat s mialatt a felhők veszik át az ég birodalmát, tudjuk, hogy mögöttük, mint primadonna a színpalán mőgött, a jelenésére vár a nap, hogy fényével elkápráztasson minket.

Más nálunk a tavasz, mint a zordon égővek alatt. Virágos fák, bokrok illata jelzi nálunk a jöttét. Hozzám évről-évre egy narancsfa az udvarom, hozzá el az illatok legdúsabb, legszebb nyelvével a tavasz üzenetét. Ejszaka érkezik, amikor a világ zaja elül: az ünneplés csendben köszönt rám, a nyitott erkélyajtón át, búvós izelítőt adva hatalmas narancsaink illatfergetegéből.

Csaknem egyidőben beköszönt a tavasz másik hírnöke, a belső udvarokat elősövényként elválasztó mirtusz bokrok vetékedő illata. Majd az olajfák, virágok, növények véget nem érő sora tölti el az embert a tavasz izgézetével; a változatosságában, leleményességében megfeszíthetetlen természet csodálatával. Mert minden titkos, kifürkészhetetlen vegyi konyhája a teremtsékek bujik meg a parányi kelyhekben, hogy megleljen minket a finomabbnál finomabb illatok sokféleségével; érzelmeket, hangulatokat teremtet, a multban felejtett szép emlékeket felidéz illatoknak pazar ajándékával?

Ti adatok kedvet, tusát, ti voltatok az ifjuság zengte a költőnemzedékek által csodált, a rimelés nagymestere, Kosztolányi Dezso. Nem a Rózsadomb, vagy a ligetkörnyéki fáknak, az

Üllői-út poros akácainak vallott érettebb korában hosszú élet sajnos nem adatott meg a költőnek — hálattal szívvel, mert a külvároshoz fűződött az élményekre fogékony fiataltsága, amikor az akácok illata az érzelmek skálájával megtermékenyítette a lelkét.

De az illatok, virágok nem csak a kivételesek, szerencsére mindenki nyelvén szólnak, s alig akad ház nálunk, ahol ne köszöntene az ünnepeket, a Szombat királynőjét friss virágokkal. Izrael népe szereti a virágokat, növényeket s ez rányomja bélyegét zöld háztájaival a városainkra. Az se véletlen, hogy Budapestben annakidején, a legpazarabb, fogalomszámba menő virágkereskedés, a Gelb Malvin nevéhez fűződött. Mert a természetben nincs diszharmonia, de mihielyt emberi kéz nyúl hozzá, többlet követel a szakavatottságnál.

Ez a többlet tett figyelmessé egy virágüzletre, a Dizengoff 203 szám alatt, aminek tulajdonosai két lelkes, huszonéves fiatalle-

ber, a HADASZ (mirtusz) nevet adták.

— Mi a titka a virágok tartóztatásának? — volt az első kérdés.

— Több feltétele van; virág, növénye válogatja, hogy milyen világítás, hőmérséklet felel meg neki. Pár csepp ekonómika a vízbe, mindenesetre meghosszabbítja a vágott virágok életét.

A tágas, impozánsnak mondható, nagykirakatos üzletben mindenfajta virág megtalálható, de legalább annyi van a zöld, cserepes növényekből.

— Ezek a dísznövények mind hazai termések?

— Nem egészen. Nálunk az üvegházi termelés még nem rendszeres, mivel nagyon költséges. Egy dunám megfelelő hőfokra való fűtése egy éjszakára 2.000 lírába kerül. Mi is, akár csak az európai országok, Hollandiába, a virágtermelés és kereskedelem központjába küldjük a palántákat, részint eladásra, részint megrendelésre. Megadjuk, hogy a kü-

dillema elé állítja a vásárlót, a kinek választania kell a modellek közül. Ők az összeállításokat „épitménynek” nevezik. Szépérik, a virág jellegének kidomborítása, ezzel együtt stílusérik, a díszítési kellékek és a forma (lapos, magas, csúcsos, kerekded, szögletes) összhangba hozása eredményezi az „épitmény” szemet-lelket üdítő hatását. — Izrael flórája mellett a faunát is képviseltetik egy zsemlyeszínű, feltűnően szép spániellel, fényesre keféve s a természetből dísznek szánt nagy csüngő fülével kellemes színfolt, amint lustán elnyulnak a dísznövények keretében. Az állatokat nem lehet kihagyni, amikor a természet szeretetéről beszélünk. Ők pedig gyakran hivatkoznak erre, mert mint hangoztatják, a természet szeretete jelölte ki pályafutásukat. Egyikük-másikuk elég gyakran hiányzik. Ilyenkor tartalékos szolgálatukat töltik s jó, hogy ketten vannak, nem kell bezárni az üzletet.

— További tervek?

— Szeretnénk idővel egy ennél is nagyobb üzletet. — Nemrég költöztek át, egy kis helyiségből, két évi kezdeti időszak után, jelenlegi, tágas szép üzletükbe, mialatt más környékbeli virágüzlet bezárt, mert versenyképtelenné váltak a két, tehetséges fiatal mellett.

Magam is beleltem magam ábrándjaikba és a végén együtt színeztük a jövőt: még egyszer ekkora helyiség és persze itt, a Dizengoffon. „De ott már asztalok mellett, kávét, hűsítőket, ihatnak majd a vevőink!” — eszetelték csillogó szemmel elképzeléseiket. Ez persze külföldi mintára lesz, a szabadságukat tavaly is tanulmányútnak szentelték, különböző nagyvárosokban.

Mit kívánhatok, mit kívánhatunk nekik és a hozzájuk hasonló fiataloknak, akik a szorgalmukkal, tehetségükkel akarnak boldogulni? Mindnyájan egyet szeretnénk: engedélyezze a jó sorsunk, hogy terveik maradéktalanul teljesedésbe menjenek!

ACS VALÉRIA

PILLANATFELVÉTEL

Beszéljünk a labdarugásról

Guttman Béla, a világhírű labdarugó-edzővel beszélgetek Bécsben, a Stadtkrug étterem napsütöses teraszán. Kedvenc témájáról van szó, az európai futball problémáikjáról.

— Kétségbeejtő a helyzet. A labdarugás nővéja ennél mélyebbre talán már nem is sülyedhet. És mi az oka mindennek? Az elüzetliesedés. A játékosokat milliókért adják-veszik, és a sok nulla a számok után megzavarja

a futballistát. Ő is villát akar, akár a menedzser. És bankbetétre vágyik. Ez érdekli, nem a gól. De baj még ennél is nagyobb.

— Mi a baj?

— Az a baj, hogy a nagyvállalatok patronálják az egyes futballistákat és a csapat összeállításakor nem csak az a szempont, hogy ki a jobb játékos.

— Hanem?

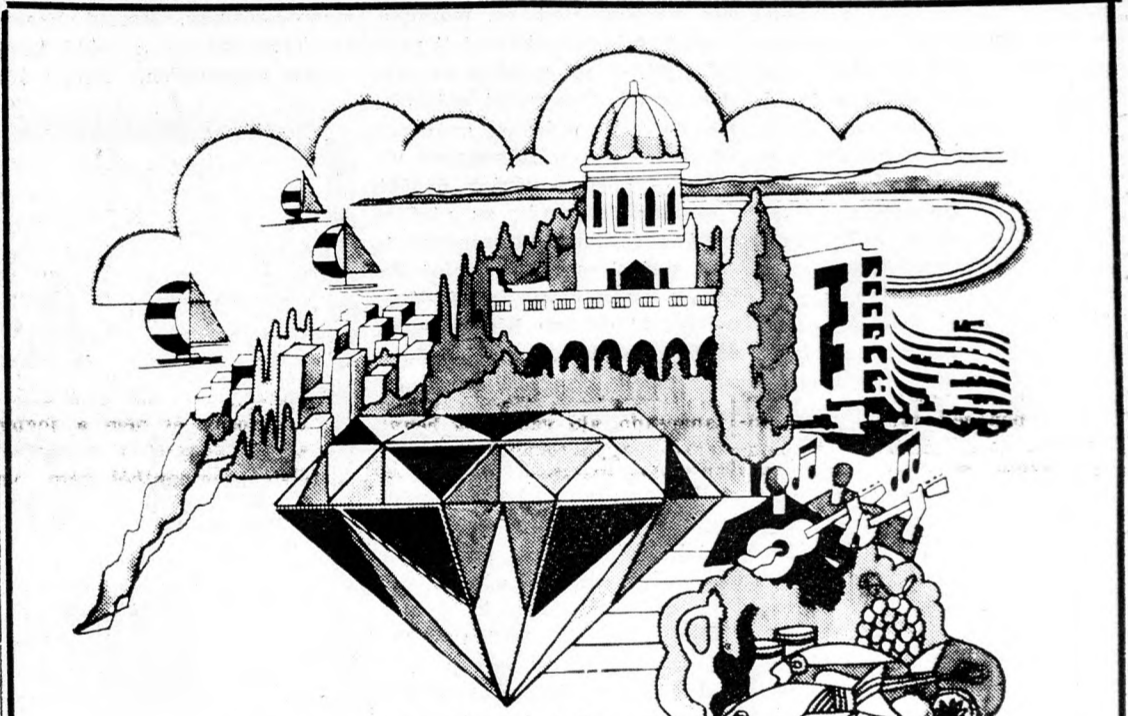
— A legnagyobb vállalatok égisze alatt álló játékosokat nem lehet — nem szabad — kihagyni, mert félt, hogy a jövő hónapban már elmarad az apanázs.

— Most beszéljünk magyarul, Béla bácsi. Hogy van?

— Köszönöm, jól. Most jövök az orvostól. Egy magamfajta nyolcvanas ember már megosztja az idejét az orvos és a kávéház között. Ma egyébként jót mondott az orvos. Azt mondta, ha kedvem van, még vállalkozhatok tréner-állást. De erről szó sem lehet. En már csak a lelátóra vágyom. De nem most.

— Hanem?

— Csak akkor, ha majd újra jó lesz az európai futball. Addig még a tévé-közvetítéshez sincs nagy kedvem. Ennél a leggyengébb krimi is jobban érdek...

יהלומים ונופש קורצים לך בחיפה

GYÉMANTOK ÉS UDULÉS KACSINT ÖNRE HAIFAN
AZ 5-İK ÉJSZAKA INGYEN

Hagyományos árleszállítási akció június-július hónapokban a Kármel városának szállodáiban.

KÉT GYÉMANTAL KIRAKOTT MEDÁLT, AMELYEK ÉRTEKE EGYENKÉNT 3000 SEKEL (30.000 FONT) — A HAIFA-KIRJAT ELIÉZERI DIAMOND CENTRE AJANDEKAT — SORSOLJAK KI AZ AKCIÓ RÉSZTVEVŐI KÖZÖTT.

Haifa a tenger a hegy és a turisztikai látványosságok városa, kedvezményt nyújt az akció résztvevőinek az „Eged Tijur” és a „Micpe Tours” kirándulásain az északi körzetben, a jöhirü éttermekben, a „Dán-Kármel” és a Mákkábi” uszodáiban, autóbérlésnél, szórakozó helyeken és a haifai színházban. Szabad belépés a város hat múzeumában.

Az akció csakis izraeliek számára, szabad hely alapján és minimum két éjszakai tartózkodással, beleértve a hétfőt.

Az alant felsorolt árak házaspárnak egy éjszakára szólnak, beleértve a reggelit és minden adót.

Az akcióban résztvevő szállodák: „DÁN-KÁRMEL” (uszodával, tel.: 86211) 565 sekel júniusban és 650 sekel júliusban; „NOF” (tel.: 88731) 410 sekel júniusban, 500 sekel júliusban; „CION” (tel.: 664311) 350 sekel júniusban és júliusban; „SULAMIT” (tel. 242811) 362 sekel júniusban, 430 sekel júliusban; „BEN JEHUDA” (uszodával, tel. 80023-8) 300 sekel júniusban és júliusban; „DVR” (tel. 89131) 250 sekel júniusban és júliusban; „KÁRMELIA” (tel. 521278) 250 sekel júniusban és júliusban; „MÁROM” (egyelőre, csillag nélkül, tel. 254355) 300 sekel júniusban és júliusban; „LÉV HAKÁRMEL” (tel. 81406) 250 sekel júniusban, 280 sekel júliusban; „VERED HAKÁRMEL” egyelőre csillag nélkül, tel. 82521) 270 sekel júniusban, 300 sekel júliusban.

A HELYEK SZÁMA KORLÁTOZOTT, RENDELJENEK HELYET ELŐRE!

Gyerek 6 éves korig a szülők szobájában — 50, és 12 éves korig 30% engedményt kapnak.

További részletek és helyrendelés a szállodákban, az utazási irodákban.

A szervezők fenntartják maguknak a jogot az akció feltételeinek megváltoztatására, beleértve annak leállítását, meghosszabbítását, vagy további feltételek kiszabását előre nem látott események következtében.

Az akciót a haifai Aguda L'pituach Tájárut kezdeményezésére és a haifai Szállodások Egyesülete, valamint az ipar, kereskedelem és turisztikai minisztérium turisztikai igazgatósága részvételével rendezik.

MÁRAMAROSSZIGET MÁRTIRJAINAK
EZIDEI AZKÁRAJA

május hó 31-én, vasárnap este 7 (hét) órakor lesz Tel-Avivban, a Jesurun nagytemplomban, rehov Zamenhof 37 szám alatt.

Közreműködnek: Jicchák Areci ügyvéd, Tel-Aviv város h. polgármestere, Schön Dezső és Fuchs Efrájim-Feri. Liturgiai rész: Avrahám Salamon főkántor.

Találkozás délután 5 órától a templom előtti térségen. Mindenkit szeretettel várunk.

Irgun Olé Máramarossziget B'Jiszraél vezetősége

BETLEN ÉS KÖRNYÉKE
mártirjainak ázkaráját

1981. június 9-én — יום שבתון — kedden d. u. 5 órakor tartjuk az Áhávát-Áchim templomban, Jiszmach Mose.

Autóbusz Tel Avivból 71, a helyiségig és 55, 69, 68 Petach Tikváról 76.

Találkozás 4 órakor.

A Rendezőség

NYIREGYHÁZA ÉS VIDÉKE
MÁRTIRJAINAK AZKÁRAJÁT

június 2-án, kedden délután 5 órakor tartjuk a Hitachdut Oléj Hungária nagytermében, Hájárkon utca 61.

Emlékbeszéd: Dr. SHAN JISZRAÉL IMRE, v. debreceni főrabbi.

Liturgia: SZAMEK J. főkántor.

Feledhetetlen drágáink emlékezetén való részvétel erkölcsi kötelesség.

ROYAL Tijulim ajánlja:

Minden elképzelhető turista szolgálat AUSZTRIÁBA népi áron.

Például: 15 nap, beleértve a szállodát fürdőszobával, orvosi gyógykezelést, félpanziós alapon

Baden bei Wien-ben és mindez 3.555 dollár.

8 nap az elbúvó hegyi nyaraló városokban 179 dollártól kezdve.

Tartózkodás Bécsben, Salzburgban, kirándulások, koncertjegyek, opera, színház, stb.

Még ma forduljon az utazási ügy nőkéhez!!

* Az árakban nincs benne a repülőjegy.

Ringwald Ervin:

MÁJMONIDESZ MEG A TÖBBIEK

1. KISCH ÉS AZ AMSZTERDAMI ZSIDÓK

Még jóformán alig tudtam, hogy a zsidók még ma is törzsekre oszlanak — askenáziakra és szefárdokra, — de már elővástam Egon Erwin Kisch beszámolóját az európai gettókról.

Egon Erwin Kisch a száguldó riporternek hívták, a kommunizmussal szimpatizált (de nem volt hajlandó Hitler előtt a Szovjetunióba emigrálni) és megírt vagy harminc könyvet. Amerikáról és Ausztráliáról, Mexikóról és Oroszországról, de ma már valamennyi könyvéből csak egyetlenegy nyomnak ki újra és újra, adnak ki újra és újra: a „Hét gettó”. Valószínűleg, mert ez a legösszefőbb és legszakzerűbb írása: Kisch zsidó volt és semmihez sem értett jobban, mint a zsidókhöz. De talán azért is, mert semmire sem maradtandóbb, mint a zsidó, senki és semmi sem változott kevésbé, mint a zsidó. (Ki is írta a Bourbonokról: „nem tanultak és nem felejtettek semmit”. Vajon a francia királyi család is zsidó származású volna?)

S Kisch szerint — véleményem megfelelő a történelmi igazságnak — ott álltak az amszterdami gettóban a szefárd zsidók, minden zsidók, udvari orvosok és algebratudósok leszármazottjai, rosszállással és megvetéssel tekintve Keleutópából (Prágából, Tarnopolból) Hollandiába bevándorolt hitsorsaikra, akik hangosan és neveletlenül üzték az egyetlen mesterséget, amihez értettek: az utcai árusítást. Ezek az askenázi jöttmentek — így a spanyol és portugál származású zsidó nemesei az amszterdami gettónak — azt sem tudják, mi a méltóság (jiddisben erre nincs is kifejezés). Ezeknek nem volt sosem egy Májmonideszük, egy Jehuda Hálévijük, egy Károjuk, egy Ibn Gviroljuk, egy tudelai Benjaminjük, ezek sosem barátokztak Rembrandttal és Murillóval, ezek azt sem tudják, ki volt Uriel Da Costa vagy Baruch Spinoza. Ezeket sehol sem türték el párszáz esztendőnél hosszabb ideig, ezeket mindenhol elűzték, ezek nem alkottak és nem is építettek semmi maradandót. Miközben a sevillai „Santa Cruz”, a cordobai „Berrio de la Judeira”, a toledói „El Transito” mindörökké hirdeti, hogy mi ott éltünk, így a szefárd zsidók, az askenázi „Stadtele” nem volt más, mint egy mooskos falu. „De róltunk még legnagyobb elenségünk, Isabella a Katolikus, sem merete azt állítani, hogy büdös zsidók volnának, még ő is a tisztaság példaképének állított oda bennünket”.

2. PÉNTEKEN REGGEL FELMOSSÁK AZ UTCÁT

Legyünk igazságosak: a szefárdoknak éppen olyan kevés okuk volt lenézni az askenáziakat, mint az askenáziaknak a szefárdokat. Az askenáziak többet alkottak a zenében és az irodalomban, de a szefárdiak a

GLÜCK

az ismert szakember
TAPÉTA — P.V.C.
ragasztás
NAGY VÁLASZTEK.
RAMAT-GAN,
RECHOV HAROE 7,
TELEFON: 720807

rányszámuknál nagyobb (csak minden hatodik zsidó szefárd) a festészetben (Pissarro, Modigliani, Pascin!), a táncban (senki sem alkotott többet a koreográfiában, mint Guglielmo di Pesaro, Artur Victor Michel de Saint-Léon és Jacchino Massarano), de főleg az építészetben.

Járom az andaluziai zsidónegyedeket — Barrio de la Judeirákat — és csodálom a keskeny utcáknak, a fehér házaknak, a művészi erkélyeknek és a virágos udvarocskáknak (a világhírű Patioknak) mesebeli hangulatát: minden Baedekerben, Michelinben, úti kalauzban három csillag hirdeti, hogy a nagy művészeti alkotásokhoz tartoznak, amelyek ebben az életben — a kölni vagy milánói dóm két csillagjával ellentétben — feltétlenül látni kell. A „Santa Cruz”, a sevillai zsidó negyedet, még ma is Pintók, Espinozák, Abravanelek (Dávid király állítólagos leszármazottjai), Marchok, Carmonák, Perezek és Rabeirák (így hívták állítólag őseimet is) lakják, a büszke spanyol zsidók erőszakkal megkeresztelt és marannusoknak (dísznóknak) szidott utódjai. Akik — azt mesélik — minden péntek este lezárt ablakablak mögött gyertyákat gyújtanak és akik — ezt saját szemmel láttam — minden péntek délelőtti éppentűgy felmossák az utcákat, mint a cordobai marannusok is.

A zsidó legenda szerint Spanyolországban — helyesebben Ibériában — már a Templom (az első Templom!) lerombolása óta éltek zsidók, a spanyolok szerint (akik már nem tudják, hogy Santa Cruz lakói valaha zsidók voltak) a Da Costák, Károk, Eciják, Andaluzia őslakói már a „Reconquista” előtt ott éltek.

ÁPOLÓNÓ VÁLLAL

OTTHONÁRAM

IDŐS EMBEREKÉI
ÉS KRÓNIKUS
BETEGEKÉI

orvosi felügyelet — sok szeretet és türelem. Magyarul, románul, németül angolul beszélünk. Tel 583474

Gazdaságos fatányéros otthonában

KÖSTOLJA MEG A

GIONY

UTÁNOZHATATLAN KÁBÁJÁT!

„Giony” kábab toasterben, grillen vagy tepsiben jóízű, mintha szén-sütőn készülne.

„GIONY”-FÉLE KÁBÁB ÜNNEPI ÉTEL Felvágott és hús

GIONY & RETTA

Rech. Hillel Házakén 8, Tel Aviv, tel. 656610 (Az Allenby mozi mögött) Vasárnap délután zárva

FIGYELEM! — Akik összegyűjtjenek számlákat 1000 seket értékben, egy rud Giony szalámit kapnak ajándékba.

Reconquista annyit jelent, mint „visszahódítás”, így nevezi a spanyol történelem Andaluzia meghódítását, noha ez a tartomány sosem tartozott a XII. század előtt a spanyol királysághoz. Amint ezt már neve is mutatja, előbb a vandálok uralkodtak ott (Andaluzia = Vandaluzia), majd a vizigótok, a félszigetű Ferdinándnak, a szadista Isabellának (a katolikusoknak), a bolond Johannának la Folle-nak, Szép Fülöp feleségének és Isabella lányának) semmivel sem volt több joga erre az országra, mint a móroknak, a berbereknek, a cordobai kalifának, a granadai királynak, azaz mindazoknak, akik az arab hódítást képviselték az íber félszigeten.

3. SMUÉL ÉS JOSZEF HA-NAGID

A kommunista országok és az Egyesült Államok határán kívül a szefárdok sok miniszterrel büszkélkedhetnek, Diszraelitól Crémleux-ig, a Ha-Nagidoktól Sonninoig. S — gondoljunk csak Hoare-Belishára, Harold Brownra, Trockijra — a zsidó tradíciónak megfelelően, Smuél Ha-

Nagid is hadügyminiszter volt. Sevillában a zsidó negyed magával ragadott, megcsodáltam a cordobai zsinagóga romjait és a cordobai katedrális, (amelyet még ma is Mesquitának, mecsetnek neveznek), elérkeznyültem Májmonidesz szobra előtt és az ezerötven éves Jehuda Hálévitéren, de az Alhambra, a világhírű granadai Alhambra kissé csalódás volt számomra: nagyobb és pompásabbat vártam. S kissé szűgyelltem magam a Ha-Nagid vízretek palotáiban, termében, amikor arra gondoltam, hogy a zsidó miniszterek itt éltek luxusban, mérhetetlen luxusban, miközben az iszlám imámok elűzték hitsorsaikait a város határai közül.

Az arabok azt állítják, hogy az iszlám fénykorában a zsidók és a moszlim hódítók békésen éltek egymás mellett: Granada történelme bizonyítja, hogy ez nem igaz. Az Albacinban, az egykori arab negyedben, ugyan együtt harcoltak Isabella ellen és számos arab házat zsidó szimbólum díszíti, igazolva, hogy zsidók is laktak ott — de éppen az iszlám fénykorában üldözték a zsidókat Granadában is, mint

Toledóban meg Saragossában. Zsidó miniszterek még nem jelentettek a nyugati iszlám királyságokban sem filozofizmust, amint Trockij, Rákosi vagy Pauker minisztersége sem járult hozzá az antiszemitizmus csökketéséhez.

4. NÉHÁNY SZÓ A KATALÁNOKRÓL

Barcelona csúnya város, ezen nem segítenek a széles sugárutak sem, amelyeknek két oldalát a húszas évek stílusfalan medvényei és a negyvenes évek fasiztoid építkezései díszítik. De szép Barcelonában a görögus negyed, amely eredeti, és francia görögus, és nekem tetszetek Gaudí, a világhírű katalán építész, Jugendstil (angolul: Liberty, franciaul: art nouveau) palotái, parkja, temploma. A katalánok külföldben is sok művésszel járultak hozzá a század művészeti stílusának kialakulásához: gondoljunk csak Miróra, Dalire, Grisre.

De Barcelonát is — mint Sevillát, Cordobát, Granadát meg az egykori kis zsidó falvait Andaluziának, amelyeket bejártam — számos horogkereszt és anti-

szemita felírás díszíti. „No robes, no judeos” — nem kellene sem rablók, sem zsidók — „El rey es un judío” — a király zsidó — ez antiszemitizmus zsidók nélkül, itt a zsidó annyit jelent, mint álnok, hazug, hamis, mert a marannusok csak lát-szathól tértek át előbb a kereszténységre, és ezért álnokoknak, hazugoknak, hamisoknak, zsidóknak szidták őket. El is menekültek idővel, a XVI. és XVII. században, majd Amszterdamban és Hamburgban visszatértek őseik hitére.

A szállodában a portás németül köszönt: egyike a sok volt nyilasnak, vasgárdistának, nácinak, aki a háború után Spanyolországba menekült, egyike azoknak, akik a városok falait fasiszta és antiszemita felírásokkal látják el. Szerinte, nevem alapján, württembergi svábnak kellene lennem, mondok, nem vagyok az, kérdi, hogyan jutottam egy ilyen sváb családi névhez. „Oh” — válaszolom — „azelőtt meg Rabeirának hívtak”.

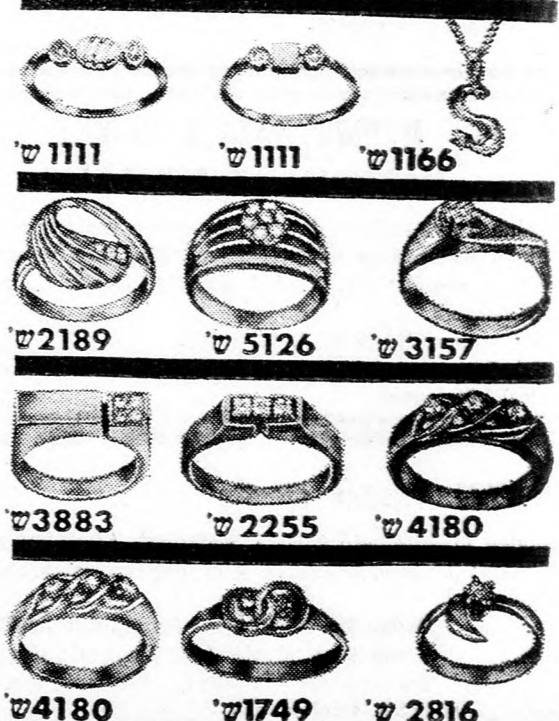
Ó volt az egyetlen egész Spanyolországban, aki tudta, hogy a Rabeirák zsidó származásúak. Hitleri iskolába járt, ő még ötven generáció után is nyilván tartja a zsidókat, gyökerestől akar kiirtani bennünket, hlába me-nekülünk, ha ezek újra hatalomra kerülnek.

ARANY ÉS GYÉMÁNT ÉKSZEREK

7

RÉSZLETBEN

- Azonnali 10 %-os árengedmény (a nemzetközi árgyegyzékből) minden részletfizetéses vételnél.
- A fennmaradó összeget 7 részre osztjuk: 40% az első részlet készpénzben és további 6 havil egyenlő részlet rögzítés és kamatmentesen!
- S ez még nem minden! — ha időben fizet, a hetedik részletről lemondunk!
- Minden ékszer diplomás gemmológus vizsgált meg és hagyott jóvá.
- Minden ékszerhez a Szabványhivatal által lebeglyezett garancialevél van csatolva.
- Megvizsgálhatja a brilliánt, amit vesz, hamis gyémántok felfedezésére szolgáló műszerrel és különleges mikroszkóppal.
- Amennyiben az ékszereket készpénzben vásárolja, 30% kedvezményben részesül!
- Tekintse meg a lenti ékszereket. Ez csak egy kis része a sokezer csodálatos modellnek, amelyet kiállítunk az ékszertőzsde a rech. Reiness 6 szám alatt. Gyorsan határozza el magát, mert könnyen elképzelhető, hogy ilyen feltételek mellett, az ékszereket néhány napon belül szétkapkodják!

ÉKSZERTŐZSDE

TEL AVIV, REINESS 6

Rendkívüli eladás szombaton este 19.30–23.00 óra között és hétköznapokon reggel 9–este 7 óra között.

LADÁNYI LÁSZLÓ:

HAIFAI KALAND

Voltaképpen csak annyi az egész, hogy egy asszony meg akart halni s egy férfi megmentette. De ez a történet mégsem romantikus történet. S maga a hős is csak azért lett hős, mert nem volt más választása. Mondhatnám, hogy bosszúntó módon lett hős, kényszer-házasságot kötött a hősiességgel. Nevezük valami egészen egyszerű néven, mondjuk Bernátnak, hogy ezzel is kihangsúlyozzuk, mennyire lehetetlen szerepet szánt neki a sors. De ő mégis helyt állt, tiszteletet érdemel, helye ott van a hősök Pantheonjában. S hogy ez az eset hol történt, mikor és kivel történt, borítsuk azt sejtésem ködökbe, s kezdjük el úgy a mesét, hogy...

...él egy asszony a Carmel tövében, ereje teljében levő, olyan fadros hodros, álmokat kergető, színes ködökben kódorgó negyven éves kis polgárasszony. Nevezük Matildnak, valahogy ez a név illik rá legjobban. Gyermekei nincsenek, férje a város legnagyobb lezárójában menő csemegeüzletét bírta. Az asszonynak nincs is egyéb dolga, mint reggeltől estig ülni a kasszában, beszélni a pénzt, kiadni a blokkot. És mégis, Uramisten, mennyire boldogtalan. A végre úgy néz, mint akik elrabolták lelki nyugalma. Ő, akit álmai káprázataiban mindenfajta szépséges kalandok lebegnek körül, itt a mooskos pénzdarábokkal versződjön, prózái, modortalan alakokkal társalognak, miközben fehér jachtok libegnek a tengeren, a szállodák fénvesz terméiben halk zenéje, összesimult párok keringe-

nek, színésznők lengedeznek tüllruhában a színpadokon, s pakonpartos férfiak szerelmes szavakat sutognak kedvesük fülebe. Hát élet ez az ő részére? Egy olyan férfi mellett, aki csak egyre haragos, egyetlen költői mondat nem hagyta el a száját, mióta együtt élnek, s a könyvek közül legfeljebb a pénztárkönyv érdekli. Ha néha elmennek a moziba vagy a színházba, még ki is neveti őt, amikor őszinte könnyet hullajt egy-egy hős sorsa felett. S ha még azt is hozzátesszük, hogy ez a Matild egy nagyobb európai városból került ide ebbe a kisebb városba, akkor nyilvánvalóvá válik az a sajnálatos messaliance, aminek áldozata lett.

De ime megjelenik a színen Kázmér. Ifjú világfi, valódi fővárosi fővárosból való, de még az is csak falu neki, aki megjárta Párizst, Londont, Newyorkot. Most átutazóban van, s valami átkozott ügy fogja tartja néhány napra ebben az unalmas fészekben. S az már igazán a sors keze, hogy betéved Matildék üzletébe, valami külföldi szivarkáért, mert a hazaiak egyenesen elviselhetetlenek. A férj távol van, a csúcsforgalom lezajlott, a személyzet a bolt mélyén lopja a napot, és így alkalom nyílik arra, hogy Matild, szívében egyre növekvő izgalommal, meghallgassa a csodálatos idegen világbjáró kalandjait. S ahogy Kázmér rágyújt a frissen vásárolt Lucky Strike-ra,

az a parányi kis gyufaszál nemcsak az illatos dohány paraszlatát idézi elő, hanem ugyanakkor lángalobantja az ábrándok izzó napjában tikkadó női lelket is, akár egy kazal szalmát. S akinek, Kázmérhez hasonlóan jó szíma van, azt is tudja, hol zizeg ez a szalma a legszárabbban. Nem kell nagy fantázia a továbbiakhoz. Titkos randevu, izgalmas találkozások, s már kész is a regény. Mit számít az, hogy Kázmér nem kapta meg idejében a bankátutalást, s pillanatnyi pénzzavarából ki kell őt segíteni. Meg se rebben ettől a jól megalapozott csemegebolt pánél-szekrényre. A regény tökéletes. Matild behálózza, szerelmileg felforralva, minden kockázatra készen veti magát bele a kalandba, s élvezi a kielégített bosszúvágyat az eltökélt évekért, melyeket egy kalmárlelkű férj oldalán volt kénytelen eltölteni. A holnap csillogó félibábként lebeg előtte, babaarca kívirul, léptei könnyedebbe, ringóbbá válnak, bár nem is csekély súlyt kell ringatniok.

De mivel sem a regényekben, sem a valóságban nem tart örök-ké semmi, egy szép napon Kázmér kilép Matild szerelmének aranyozott keretéből, s nyomtalanul elpárolog, egy vérző szívet s jelen-tékeny adósságot hagyva maga után. Álmaitan éjszakák, a feltörő zokogás elfojtására felhasználó szétrágott zsebkendők jelzik Matildnál a tragédia mélységét. Más-

nap az asszony hűledező férjével s a kasszában elfoglalt helyével mit sem törődve, vonatra ül, hogy ki-nyomozza s kérdőre vonja a hűle-ment, titokban kacérkodva azzal a gondolattal, hogy talán még minden jóra fordulhat. De, bár a nyo-mozás teljes sikerrel jár, a kis-harmadrangu fővárosi hotelban nemcsak álmai lovagját leli meg, hanem szerencsésebb utódját is ott találja. S mit tehet ezután Matild, ez a szegény félresikerült Bo-várvány? Kikeres magának egy ma-gas épületet, mondjuk a Kupát Cholim épületét, felrohan legfel-sőbb emeletére s istenhozádot mondva gyönyörű álmainak, felmá-szik az egyik ablak párkányára, hogy eleget tegyen ama követelmé-nyeknek, amelyek ilyen esetekre előírtak. Szinte zuhantában utá-na kap egykéz de már csak a lábát ragadja meg, minekutána ott lebeg a mi Matildunk és ő föld között, mint Mohamed koporsója.

Most váljunk el tőle átmeneti-leg, s kíséreljük meg felvázolni az említett kéz tulajdonosát, el-beszélésünk tulajdonképpeni fő-szereplőjét.

Az eddig elmondott események-ről mit sem sejtve. ...él, éledgel egy ember, amo-lyan mesebeli jóember, aki a légy-nek sem árt, szereti a családját, szorgalmasan végzi napi nyolc órai hivatali teendőit, s keresetéből lassacskán, de szép egyenletesen

gyarapodik. Kis ház kerteskével, közvetlenül a város mellett, köny-nyen elérhető, csendes helyen, hű-feleség, jólnevelt gyerekek, kettő is van belőlük. Az ember szinte za-varba jön, mert nem tud róla sem mi különösét mondani. De azért helytelen volna ezt a férfit, már-mint Bernátot Matild méltatlan férjével összehasonlítani. Bernát imádja a feleségét és az is őt. Mindenről beszámolnak egymás-nak, sőt a gyerekek is beavatot-tak, s együtt izgulnak a napi mon-danivalók feldolgozásán. A fejlett szépezérkük kívánta szerény szó-rakozást sem vetik meg, sőt, innep-napon egy-egy verseskötet kerül az apai kézbe, áhitatos csendben hallgatják a többiek, s Bernát még külön felhívja figyelmüket a finomabb részletekre. Különösebb, innepélyes alkalmakkor Bernát elővesz fiókja rejtekéből egy szé-pen bekötött vastag füzetet is, melyre piros tussal csak annyi van felírva: ÉLETEM REGÉNYE. S ilyenkor mindenki megillető-dött, mert ebben leírta Bernát életét, gondos, egyenletes sorokban mindazt, ami vele történt. Ifjú-ságát, egy távoli országban, a há-borút, amit becsülettel végigkü-zdött, hála Istennek úgy, hogy egy haja szála sem görbült meg, aztán azt a különösen szép jele-netet, amikor a feleségével megis-merkedett a hosszú sétákat s be-szélgetéseket a mátkaság idején, majd a nászutat Velencébe, ga-lambetétessel, Szent Márk térrel, izgalmas vasuti kalanddal. S a ha-zatérést a szép, kellemes otthonba, melyet íme már hosszú évek óta birtokol a közben megszorodott családdal együtt. S minden így telne hosszú éveken át, ha egy na-pon...

Ez a nap éppen szerdára esik. Bernát már második hete túlórá-zik, mert közeledik a nagyobbik fiú születésnapja s meg akarja lepni egy kerékpárral. Bár gondos gazda lévén, szerény kis tőkét őriznek számára a bankban, még-sem árt ez a pótkereset ilyen al-kalmakkor.

Körülvette a szobák üresek, a hatalmas épületből már mindenki eltávozott, csak ő ül még az ír-ásztala mellett, karján fekete kö-nyökvédővel, szorgalmasan roja egymásután a számoszlopokat. Mi-re elégedetten befejezi munkáját, már öt óra van. Eddig fel sem emelte a fejét bár nem ellenőrizi senki! Rend, pontosság, becsüle-tesség, ez a jelszava.

Elégedetten veti le munkabát-ját és öltözik át, gondosan bezárja a fiókokat s kilép a folyosóra. Diszkrétan füttyöreszik s jóleső érzéssel halad a lépcsőház felé, a-mikor csattogó lépteket hall. A ka-nyarnál megjelenik egy feldult képű, izgatottnak látszó hölgy, nekirent az egyik ablaknak, s fel-kapaskodik a párkányra. Bernát rögtön felismeri a helyzetet, oda-rohan és utánakap. A selyembe burkolt test azonban kicsúszik ke-zei közül, s csak a lábánál tudja elfogni, rettenetes erőfeszítéssel. Megkísérli visszahúzni, de nem megy. Úgy érz vele kell zuhannia, vagy kiszakad a karja. S odalenn az ötemeletnyi mélység, a beton-kockákkal borított udvar. Bernát segítségért kiált, nyakán kida-gadnak az erek, sehol egy lélek és ezt már nem lehet tovább ki-tartani. De azért csak fogja a két dagadt lábat, mert hogyan is érezhetné el s engedné a mélybe zuhanni. Mintha órák mulnának el, teste verejtékben úszik, s ő egyre csak ordít, ahogy a torkán kifér.

S amikor valahonnan végre elő-kerül a portás és erős karok meg-szabadítják a roppant teherből, már szólni sem tud, csak ajkai

mozognak. Nekidől a folyosó falá-nak, levegő után kapkodva, mint aki valami fojtogató szörnyvel viaskodik. Csak kődön át látja, mikor a portás az ájult testet le-teszi a földre és vízért rohan. Köz-ben azonban az asszony magához tér, kellemetlen fejhangon visí-tozni kezd, majd feltápáskodik és sántikálva megindul kifelé. Köz-ben nekimegy a visszatérő portás-nak, félreléki s menekül. Az em-ber utána.

A folyosón újra csend van. Bernát fél magánkívül, gerincében az éles fájdalommal mocanni sem tud. A portás már jön is visz-sza, arcán felháborodás és elszór-nyülködés.

— Ilyet sem pipáltam még — kiáltja dühösen. — Elment a saját lábán! Még goromba is volt, fene a fajtáját!

Nagyot köp oldalvást, majd ag-gódvá fordul Bernáthoz:

— Bernát nem válaszol. A kód lassan kitisztul körülötte s csak annyit tud, hogy neki most haza kell mennie. Sose szokott késni, nyugtalanodni fognak. A portás segítségével lebotorkál a lépcsőn, kissé előrehajol, akkor nem olyan türelmetlen a fájdalom. Szerencsé-re az autóbusz itt áll meg a ház előtt. A portás feltolja a magas lépcsőn s ő lerogy egy ülére. Minden zökkenésnél belehasít dere-kába a tépő kín, de ő uralkodik magán, senki nem vesz észre sem-mit.

Megérkeznek. Még öt nehéz perc, végig egy kis ösvényen és otthon lesz. Arcán a fájdalom torz grimaszával vonszolja magát. De amikor átlépi a ház küszöbét, már nem bírja tovább. A remült asszony remegve vetkőzteti le és ágyba fekteti. A nagy fiú orvos-ért szalad, s közben a kérdések zuhatagában, fél elmondott mon-datokból minden kiderül.

Hat hónapig nyomja az ágyat, s felgyógyulása után is minden éjszaka felebred a derekába nyiláló sajgó fájdalomtól...

S Matild? Valahogy ő is haza-sántikált, mártir arccal ült a kasz-szában, átkozva megmentőjét, aki megfosztotta attól az innepélyes pillanattól, amelyben haldokolva meböcsájt hűtlen szerelmének, ki kezeit tördelve, mindent megbán-va, jár föl s alá a betegszobában, miközben ő már az angyalok köz-vedő kórusát hallgatja. Ő átkozott hétköznapi, olajbogyó és he-ringshordó, ömlesztett sajt és árkuspapírok, mamlasz férj, aki-nek még azt sem érdemes az arcá-ba vágni, hogy megcsaltalak, el akartalak hagyni, ide löj a szí-vem középebe, boldogan halok meg álmaimért.

S még azt is meg kell érnie, hogy a gyászos kaland után az öregedés úgy ront rá, mint egy kőhezt fenevad s felfalja mara-dékul maradt bájait is. Testsúlyá feltartóztathatalanul gyarapodni kezd. Hiába tépdési, meg kozmeti-kázza serkenő hajszkáját, s hajá-ban itt-ott gyanus fehér szálat csillannak meg.

Ó Élet, Élet, mily kegyetlen tudsz lenni egy asszonyhoz, aki pedig jobb sorsra volna érdemes!

Éjszakára az az undok fekete arckrém lárvaszerűvé torzítja az arcát s keserű könnyek közt só-hajt fel néha:

— Bár elengedte volna a lábá-mat az a gazember!

S Bernát talán ugyanebben a percben felül az ágyban, mert ia-mét belenyilalt a derekába, bána-tosan néz maga elé a sötétbe s gyámoltalanul kérdezi meg talán ezredszer:

— Hát mondjátok meg őszin-tén! Elengedhettem volna?

MIFGÁS HÁRÁHIT, Cholon

Meghívjuk Önöket az európai gyártmányu, divatos butorkiállításra 1981 május 30, szombat estétől 1981. június 15-ig.

Nem régen érkezett!!

KOMPLETT HÁLÓSZOBA BUTOR

— 18 különböző modell, ismert európai cégektől. — Furnirralés gyöngyház bevonással. — 25% kedvezmény, akik május 30—június 15 között vásárolnak.

SZALON GARNITURÁK

gyönyörű, európai stílusú modellek, mindegyik csodálatos kivitelezésű, mohair és bukálé kárpitozással.

Az 1000 négyzetméteres, óriási kiállításunkon: ifjúsági butorok, hálószobák, étkezősarok és szalon-garnitúrák. Nagy árengedmények a készpénzben fizetőknél, részletfizetési lehetőség is.

MIFGÁS HÁRÁHIT

Cholon, rehov Kugel 45, parkolóhely a Rina mozival szemben. — Nyitva: szombaton este és egész héten 9—1-ig és 4—8-ig, keddi napokon is.

PÉNTEK

15.00: HUCKLEBERRY FINN KALANDJAI — „Huck elszökik” (SZINES)
 15.25: A SZOMBAT FOGADÁSA
 17.32: Arab játékfilm
 20.00: A SZOMBAT BEKÖZÖNTÉSE
 20.15: HANGOS HETI

HIRADÓ
 21.15: „KELEMES SZÓRAKOZÁST!” — Meni Peér és vendégei
 22.30: „ÉDENTŐL KELETRE” II. rész: Adam hazatér és igyekszik bekapcsolódni a farm életébe. Katherine prostituált lesz, összevész „főnökével”, s Adam és Charles házába szökik. Ez újabb veszekedésre ad okot a két testvér között, különösen, amikor Adam közli, hogy feleségül veszi a nőt (SZINES)
 23.30: Egy mondat a Szentírásból. HIREK

ISKOLATÉVÉ
 8.10: Könyvrészlet
 8.30: Természetrájk
 9.20: Matematika
 10.10: Judaisztika
 10.30: Zeneóra a 4—6 osztálynak
 11.10: Óvodásoknak
 11.30: A két ágy
 12.00: Három nap, három év
 12.30: Modern muzsika
 13.00: Három nap, három év
 14.10: SZABADEGYETEM

SZOMBAT
 18.02: RAJZFILMEK
 18.30: MŰSOR A „JERUZSÁLEM-NAPRA”
 19.00: FILMDALOK
 20.00: A SZOMBAT KIMENETELE — „Az én Jeruzsálemem” — Jicchák Sálév, Dávid Gerstein és Ofra Burla-Ádár közreműködésével

20.30: MÁBÁT HIRMAZIN
 21.00: Közérdekű közlemények
 21.05: SPORTRADÓ
 22.05: DALLAS — „Szerelemből” — Su-Allen tovább folytatja kapcsolatait Cliff Burns-szal és közli a családdal, hogy gyermeket vár. Ugyanakkor Pam ot Párizsba küldik a munkahelyéről és Bobby bankettet ad (SZINES)
 22.50: A HIVATÁSOSAK — „A temetőben” (SZINES)
 23.40: Egy mondat a Szentírásból. HIREK

A HAIFAI MOZIK MŰSORA

ORAH — KILENTŐL ÖTIG
 ÁMFI — A NAGY VAKACIÓ
 ÁRMON — QUO VADIS
 ÁCMON — A VERSENY
 RON — BENJAMIN KÖZKATONA

„REGEV” -- iráeli nyugdíjasok és idősek listája

Senior citizens —

האזרחים המבוגרים

Önálló, független, minden politikai vonalától. Egyetlen célunk a munkából kivált polgárok társadalmi és gazdasági helyzetének megjavítása. Folytatjuk támogatóink és szimpatizánsaink aláírásának gyűjtését. Az akció a nagyvárosok utcáin folyik. Csatlakozzék az aktivistákhoz és segítse az önkénteseket. Felvilágosító anyagot küldünk minden érdeklődőnek.

EZUTTAL SZAVAZZON A LISTÁNKRÁ — A „REGEV” AZ ÖN LISTÁJA!

POB. 37519, Tel Aviv, 61374, tel: 03—253038.

CSAK A HÉTEN! AZ ARUKÉSZLETBŐL!

SZEKRÉNYEK

4 ajtós — kétemeletes

3500 sekel

dupla ágyak matracal

2200 sekel

„SEM” butor, Bugrasov 26. a pincében, Tel: 03—280493.

PISZGA SZALLÓ ★ ★ ★
CFÁT, KNÁÁN-HEGY

Különleges, szezonelőtti árak, beleértve sávutot ünnepét is, 3 nap, teljes panzióval 750.— sekel adókkal

- * Minden szoba mellékhelyiséggel
  - * Kert és fenyőliget ★ Kóser
  - * Hűtött termek
- Megrendelés telefonon 067—30105, 067—70044, POB. 26, Cfát, 13100.

**HAIFA!
 KELEN PÁL
 zongora estje**

kétszeres nemzetközi kitüntetett zongoraművész
 HOLNAP, május 30-án este 8.00-kor PEVZNER-U. 54.

Sávutói ünnepek

LEGSZEBB SZABADSÁGÁT TÖLTHETI

a **HOTEL ÉDENBEN, Naharián**

junius 5-től 9-ig.

Szórakozás, jó hangulat, tánc, bingo
 SCHWARTZ MIKI vezetésével.
 Részletes felvilágosítás és szobarendelés telefonon 04—923246/7

HÉTVÉGE ÉS SAVUOT UNNEPE — CFÁTON

A **RAKEFET SZALLÓBAN** 735 sekel
 3 nap junius 5—junius 8. Félpanzió személyenként kétágyas szobában, é.t.a.-val együtt.
 A **Nof Hágáil szállóban** 630 sekel

Helyrendelés: Rakefet szálló, tel: 067—72204. POB. 410, Nof Hágáil szálló, tel: 067-31595, POB. 11 és az utazási irodákban.

HOH — Jeruzsálem

NE MULASSZA EL!
 Szombat este, junius 6 pontosan 8 órakor a HOH kultúrtermében, rech. Jaffo 84, első emelet

**Szép primadonna CSODÁL A VILÁG!
 TERRY GÁBOR**
 operett primadonna
ÖNÁLLÓ ESTJE.
 Folytatjuk diadalutunkat. Fellépnek:
 Frédy Peer operaénekes, — Leichter Esi, a kiváló komikus. Zon Zongorán Ruth Menze.
 Tón: Kfár-Szabá, Beér Séva!

Ajándék az unokának
NEMZETKÖZI KAJTANA
Áloné Jicchákban

Tenger, sport, uszoda, kirándulások külföldi fiatalokkal, angol — Részletek: Barkai, Brandes 9, T. A., 62001, tel. 03—441962.

Junius 2-án, kedden délután 5 órai kezdettel

a Kiriát Áta-i WIZO

Borochoy 25 (62-es autóbusz)

TEA-DELUTANJAN

Dr. SLOMO BEN ÁMNON

szociológus és pedagógus

BÜNÖZÉS IZRAELBEN

1981-BEN

cimmel tart előadást.

Háziasszonyok:

Bánki Kati és Halász Kati.

Költség hozzájárulás 5 sekel.

1981. május 29, péntek
 5741. ijjár 25.

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Déli hangverseny, 13.00: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: A szombat fogadása, 16.05: Bach művek, 17.00: Irodalom, 17.35: Oléknak, 20.05: Péntek esti hangverseny, 23.00: Shakespeare élete, 0.10: Éji zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, 12.05: Balesetmegelőzés, 12.30: Sportradó, 14.10: Még egy hét, 16.10: Érdekes emberek, 17.05: Külpolitika, 18.05: Állatok a fogásban, 19.05: A héten történt, 20.05: Ima és dal, 21.05: Spanyol románcok, 22.00: Fényszóró, 23.05: Párbeszéd, 0.10: Új hanglemek, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Reggeli ünnepség, 11.05: Hazulról, 12.05: Sofőröknek, 15.05: A Beatles története, 16.05: Irodalmi összejevetel,

17.05: Eletut, 18.05: Ez a véleményem, 19.05: Koncert, 21.05: A gyepen, 0.05: Tarkaműsor reggel 6 óráig.

1981. május 30, szombat
 5741. ijjár 26,

I. MŰSOR

8.05: Művészelemek, 9.00: A tudomány világa, 9.25: Zenei fejtoró, 10.30: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 12.00: Hangjáték, 13.00: A színház világa, 14.10: Gyerekeknek, 15.00: Kamarazene, 15.45: Könyvszemle, 16.30: Sosztakovics élete, 17.35: Oléknak, 20.05: Mozart művek, 22.05: Rádióvíta, 23.00: Modern muzsika, 0.10: Könnyű zene, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.05: Kedvelt lemezek, 9.05: Humoros jelenetek, 11.05: Nyári

találkozás, 12.05: Más szemzőg-ből nézve, 14.10: Ismert dallamok, 15.05: Sport, 16.05: A náci korszak és a fiatal nemzedék, 17.10: Erec-jisráeli emlékek, 18.04: Az ügy elintézés alatt, 18.30: Sport, 19.05: Közelkeleti magazin, 20.20: Hanglemek, 20.45: Sporthradó, 22.05: Mólavé Málká, 23.05: A rádió, tévé és sajtó kulisszái mögött, 0.10: Dalok egy témára, 1.10 Hátikvá

A HADSEREG RÁDIÓJA

8.05: Csodás dalok, 10.05: Chá vá Alberstein a mikrofon előtt, 12.05: Rádiójáték, 13.05: Interjú, 16.05: A Beatles története, 15.05: Régi kedvelt dalok, 16.05: Beszélgetés fiatalokkal, 17.05: Pílotákkal, 18.05: Rádióvíta, 19.05: Slágerek, 21.05: Hagományok, 22.05: Helyzetkép, 23.05: Színházi összejevetel, 0.05: Éjjeli madarak, 2.06: Tarka műsor reggel 6 óráig.

48 ÓRÁN BELÜL

ELSŐRENÜ KIVITELEZÉS * KIVÁNSÁG SZERINTI SZINVÁLASZTEK * GYARI ÁRAK
MÁRVÁNY GRÁNIT A KONYHÁJÁBAN

GRÁNIT HÁCAMERET

Üzem: Cholon, Ezor Hátáaszíj, Hámánor u. 50, tel. 806766
 Iroda: d.u. 4—7-ig, Tel Aviv, Ibn Gvirol 144, tel. 448123

Uj Haifán!
 Rövidesen megnyílik a Kármel-hegyen
 a családi SZÜLŐK HÁZA
GIL HÁZÁHÁV
 MELEG, SZERETŐ OTTHON.

- ★ A gerontológia tanának új felfedezésére alapozva.
- ★ Megvalósítja az országban és külföldön az aggók házak terén szerzett tapasztalatokat.
- ★ Egyéni gondoskodást nyújt szakmai csoport által. Otthon, ahol a szülők folytathatják megszokott életüket és elfoglaltságukat önállóságuk megtartása mellett.
- ★ Családi jellegű, szerető és gondoskodó meleg otthon szülők részére.

ELFOGADUNK HELYRENDELESEKET.

Részletek: „Gil Házaháv”, Haifa, Kármel-hegy, rech. Tel-Máne 5, tel: 04—247693, POB. 388, Haifa (31003), délután 4—7 között.

**מיפגש
סאדאת-ביגין**

כפי שנוסח אתמול, שיא מצרים מד סאדאת ראש ממשלת ישראל מר בנין ייפגשו בשבוע הבא באופודה, לפי יוזמת ראש ממשלת ישראל, מר קודם לכן נפגשו צו שמעון על אפשרות זאת, אם כי מר סאדאת אמר לפני כן כי הוא מתכוון ל- מנוש את ראש ממשלת ישראל לאחר מ בחירות — יהיה מי שיהיה.

על כל פנים, המפגש יהיה בעת פסק הזמן שנתחזה במשבר הטילים נוכח שובו של המתווך האמריקני להור- שינגטון להתעניינות. ברור כי יש לצגל ספק זמן זה למאמצים נוספים למציאת הסדר בדרך של שלום ולהבדיל את עמדת הנו לכל הצדדים הנוגעים בדבר.

קיימת סברה כי ארצות הברית מוסי' רת בשלב זה את הטיפול במשבר לגור- מים בינעריביים. מצרים היא המדינה הר ערבית היחידה המקיימת יחסי שלום עם ישראל; ישראל יכולה להבדיל לה עם דותיה באופן ישיר, יש לקוות, אפוא, כי מיפגש זה יסייע לפיתרון המשבר ולה- גנת המתוחות.

**SZADAT—BEGIN
TALÁLKOZÓ**

Mint tegnap köztölték, Szadát egyiptomi elnök a jövő héten Ofirán találkozik Begin izraeli miniszterelnökkel, az izraeli miniszterelnök kezdeményezése alapján. Az ügyvel kapcsolatos hírek már régebben elterjedtek, habár Szadát előzőleg azt mon- dotta, hogy a választások után szándékozik találkozni az izraeli miniszterelnökkel, bárki is le- gyen az.

Mindenestre tény, hogy a ta- lálkozó abban a „várakozási idő- szakban” jön létre, amely a ra- kéta-válsággal kapcsolatban be- következett, miután az amerikai közvetítő jelentéstételre vissza- tért Washingtonba. Világos hogy ezt az időt is fel kell használni újabb erőfeszítésekre, békés ren- dezés elérésére, illetve arra, hogy ismertessük álláspontun- kat minden érdekelt féllel.

Megfigyelők úgy vélik, hogy az Egyesült Államok ebben a fázisban belső arab tényezőkre bí- za az ügy kezelését. Egyiptom az egyetlen arab állam, amely békét kötött Izraellel és amellyel Izrael közvetlen formában tudja közölni álláspontját. Reméljük tehát, hogy a tervezett találkozó elősegíti a válság megoldását és a feszültség eloszlását.

SZOMBATI NAPTÁR

1981 május 29, péntek
5741. Ijjar 25.

GYERTYAGYUJTÁS:

Jeruzsálem 5.59
Tel Aviv 6.17
Haifa 6.11

1981 május 30, szombat
5741. Ijjar 26.

A SZOMBAT KIMENETELE:

Jeruzsálem 7.20
Tel Aviv 7.18
Haifa 7.23

A HETI SZIDRA

BÁMIDBÁR

HABIMA

Tel-Aviv, május 23., szombat
FIGARO
A kisteremben
AZ ANARCHISTA

Sziria megerősíti libanoni csapatait

Begin: „Izrael csak néhány száz tartalékost mozgósított”

Izraeli katonai szakértők rámutatnak arra, hogy a sziriaiak állandóan erősítik a Bekáá völgyben lévő csapataikat, habár a jelen fázisban ez még védelmi jellegűnek minősíthető. Ugyanakkor azonban a csapatok felvonulása és elhelyezése védelmi pozíciókból — a szovjet doktrína értelmében — rövid idő alatt átala- kítható offenzív jellegűvé.

Ez a tény fokozott éberségre készíti az izraeli hadsereget. A Cáhál megteszi a szükséges intézkedéseket arra az esetre, ha a sziriaiak megváltoztatják felvo- nulási és elhelyezkedési helyzetü- ket. A sziriaiak több ezer tartalé- kost mozgósítottak.

Az izraeli katonai szakértők ugyanakkor megjegyzik azt is, hogy a goláni határ mentén lévő sziriai csapatokat nem erősítették meg jelentősebb formában. Ezzel Damaszkusz nyilvánvalóan azt kívánja jelezni, hogy a jelen fá- zisban nincs szándékában támadó akciót kezdeni.

Mordecháj Cipori hadügyi miniszterhelyettes tegnap azt mon- dotta, hogy az izraeli biztonsági hálózat felkészült minden lehető ségre az északi határvidéken. Menachem Begin miniszterel- nök Rechovoton megtartott vá- lasztási gyűlésen azt mondta, hogy „Izrael csak néhány száz tartalékost mozgósított a rakétavál- ság következtében”.

Hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy ha nem lenne békeszerződés Egyiptommal, már be kellett vol- na hívni tartalékos egységet.

Ráfáel Ejtán tábornok, vezér- kari főnök a televízióknak adott nyilatkozatában azt mondta, hogy „nem fenyeget közvetlen kirob- banás veszélye.”

Nem sürget minket az idő és nem kell idegeskednünk. Nyugodtan és megfontoltan kell figyelemmel követnünk a fejleményeket. Meg kell tennünk — és meg is tesszük a szükségessé intézkedéseket.

Ez nem azt jelenti, hogy hadat üzenünk Szíriának, vagy Szíria hadat üzent nekünk. Nem kell há-

boros hangulatot kelteni, azonban közömbösk sem maradhatunk a fejleményekkel szemben.

Szíria katonai kcsülődéseire vonatkozóan ezeket mondta: Szíria tartalékos erőket mozgósít. Miért? Azért, hogy a Szánin he- gyet megtarthassa? Ehhez nem kellenek tartalékosok. Szíria meg változtathatja Libanonban állomá- szó csapatai elhelyezkedését. Le- hetséges, hogy ez a keresztények kel áll kapcsolatban, de az is le- hetséges, hogy a terroristák te- vékenységének fedezését szolgál- ja, ami már nagyon közelről érint minket.

Feltételezhető, hogy a sziriaiak azért helyezik készütsébe csapa- taikat, hogy beváltás a terroris- táknak tett ígéreteiket, hogy meg védik őket Izraellel szemben. Iz- rael nem változtatta meg a terro- ristákkal kapcsolatos politikáját. Az elmúlt év folyamán „a terroristáknak nem sikerült behatolni izraeli területre, ellentétben az előző két évvel, amikor Izrael területére benyo- mult terroristák 40 izraeli lakost gyilkoltak meg.”

A FRANCIA KÜLÜGYMINISZTER:

«Franciaország megváltoztatja közeli politikáját»

SZOCIALISTA KÖRÖK: „NEM FOGUNK CSA LÓDÁST OKOZNI IZRAELNEK”

Párizs (—). — Claude Cheys- son, az új francia külügyminisz- ter bejelentette, hogy a Mitter- rand-rezim néhány hónapon bel- lül meghatározza közeli politiká- ját.

„Tevékenységünket az előző re- zsim politikájának végrehajtásá- val kezdjük, mert kötnék bennün- ket előzőleg hozott határozatok, melyeket tiszteletben kell tartá- ni.”

**A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MUSORA**

ALLENBY: Sphinx
BEN JEHUDA: Elismeréssel
CAFON: Az amerikai nagybácsi
CINEMA 1: Az ember, aki az életéért fut
CINEMA 2: A taxisofőr
CHÉN: Csöbörből — vödörbe
DEKEL: A verseny
DRIVE IN: (1) Mickey Mouse film; (2) A Blues-fivérek
ESZTER: Bronx-nyeged
GAT: Egyszerű emberek
GORDON: Kötéltánc
HOD: Üsd az inflációt
LIMOR: Minden, amit a szexről tudni kell
MÁXIM: Legyen úgy
MOGRÁBI: Feltételes örültség
ORLY: A bankárnő
PÁRIZS: A dögkeselyű
PEÉR: Benjámin, a katonalány
SÁCHAF: A dühös bika
STUDIO: Milton Lady élet- története
TCHELET: A szénbányász lánya
TEL-AVIV: Láncreakció

nunk. Néhány hónap kell ahhoz, hogy határozzunk Franciaország új külpolitikájáról.”

A francia külügyminiszter a Le Monde-nak adott nyilatkozatában rámutatott arra is, hogy az új rezsim tiszteletben tartja a nyugat-európai államok közös nyilatkozatát a Közkelettel kapcsolat- ban. Habár a Mitterrand-rezimnek szándékában áll néhány mó- dosítást eszközölni: „mert Francia- ország rendkívül érzékeny eb- ben a kérdésben és jelentőségteljes személyi kapcsolatok is fennállnak az érintett felek között.”

Ezt megelőzőleg Mitterrand is kijelentette, hogy az új rezsim tiszteletben tartja az előző kor- mányzat által kötött szerződése- ket és megállapodásokat.

Ugyanakkor azonban hangsú- lyozta Mitterrand azt is, hogy nem fogja követni az előző kor- mány külpolitikáját és az új kor-

mány fog határozni különböző külföldi szerződésekről.

Az elnök kabinet hivatali szóvivő je hozzáfűzte, hogy Mitterrand ezzel a Franciaor- szág és különböző arab államok közötti fegyverszállítási ügyle- tekre célozott.

A szocialista párt körében azt hangoztatták, hogy ha néhány hó- nap múlva kialakul az új francia külpolitika, „ez nem fog csatlódot okozni Izraelnek”.

Beirut (—). — A PFSz hírszol- gálati irodája azt jelentette, hogy Mitterrand táviratot küldött Jász szer Aráfiának, amelyben elism- telte, hogy Franciaország tovább ra is támogatja a palesztinek „ön rendelkezési jogát”. Mitterrand ugyanebben a táviratban hangsú- lyozta azt is, hogy igazságos kö- zelkeleti béke hive és szándéká- ban áll Izraelbe látogatni.

Réti Edith 71

halálának első évfordulóján

Keresni kell a szót, a kifeje- zést, ami hűségesen jellemezné a drága teremést, aki Edith volt. A családján kívül telítve volt sze- retettel az ország és népe iránt. Mindenkire, akivel kapcsolatba került, kisugározta a lényéből áradó báját, ragyogó humorát.

A súlyos csapást, mint legki- sebb fiának a jom kipuri háboru- ban történt eleste mért rá, mint ösztönzést hívó lélek megadással, méltósággal viselte. Fájdalmával, panaszával soha nem terhelt sen- kit. Súlyos betegségének tudatá- ban halála előtti napon a „Hősök napján” szigorú orvosi tilalom el- lenére kizáródokolt esett fia sírjához. Másnap elment ajándé- kokkal megrakva meglátogatni az istápoljtait, kit a kórházban, kit otthonában, hogy a Függetlensé- gi Napon, szokásához híven, meg- örvendezesse őket magányuk- ban. S mintha megfogadta volna, hogy nem szabad megzavarni ezt a szép ünnepnapot, az azt követő éjszakán beteg és fájó szíve meg- szünt dobogni.

Edith, Réti Jenő budapesti, majd bné-bráki városi mérnök fe- lesége volt, az ismert Paneth pe- dagógus-család leánya. Szülei a pesti ortodox iskolahálózat taná- rai voltak. Ő maga is tanítónői képesítést szerzett. Négy gyerme- ket nevelt fel, vallásos, nemzeti szellemben, kik közül a legfiata- labb, Benjamin, elesett.

Edith a budapesti ortodoxia is mert szerényisége volt. Ismerték a hitleri és sztálini üldözöttesek alatti önfeláldozó mentési munká- ját, s hogy él az emberek emléke- zetében, bizonyította a véget nem érő tömeg, akik utolsó útjára ki- sérték (s akik résztvettek első éves ázkáróján a kirját-sauli te- metőben, elesett fia sírjához kö- zel), s akik utána körülvették, fér- jét, egyetlen leányát, két fiát, hu- gát, idős édesanyját, tanítványok ezreinek szeretett Margit nénjét.

Barátainak és mindenkinek, a- kik ismerték és szerették emléke- zetükben maradt.

E. I. Bné Brák

ברוך דיין אמת

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett drága családfőnk

Krausz Albert Ábrahám

Pápa — Herzlia — Kármiel

íthagyott bennünket.

Május 28-án eltemettük.

Gyászolják: felesége ILUS, gyermekei: GEWÜRTZ KATÓ és MIKSA, dr. KRAUSZ VERA, KRAUSZ JEHUDA és JAFFA, az unokák és a dédunokák

Felejthetetlen megboldogult drágánk

KLEIN LEA

szül. ROTH BÖSKE 71

Tiszabercel — Natanja
ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKÓAVATÁSÁT

1981 május 31-én — (כ"ז באייר תשמ"א) — vasárnap délután 2.30 órakor tartjuk a Sikun Vatikim-i temetőben. Autó- busz indul a lakástól, Natanja, Smuél Hánáciv 30, 2 órakor Gyászolják: férje, Klein József, gyermekei: Szára, Jehuda, Sosána, édesapja, Roth Ferenc, testvére, Oren Klára, unokái, vejei, sógorai és az egész család

ÉDESANYAM.

Konfino Annuska

szül. STEINER

Szubotica — Naharia

íthagyott bennünket.

Vasárnap, e hó 24-én helyeztük örök nyugalomra.

GEORG RIBAR

Felejthetetlen drága férjem, apám, apósom, nagy- apánk, nagybácsink, sógorom, rokonunk

DÁVID JOSZÉF 71

Szélszeg — Haifa

ELSŐÉVES ÁZKÁRAJÁT

1981 június 2-án, kedden délután 4 órakor tartjuk Haifán a kfár-számíri temetőben. Találkozás a temető be- járatanál. Autóbusz indul a háztól, Stella Maris 22 szám alól 3.45 órakor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Megebldogult szeretett családfőnk

GUTFREUND MOSE 71

Medgyes — Haifa

slosimja leteltével

ÁZKÁRÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1981 május 31-én, vasárnap délután 4 órakor a haifai, kfár számíri temetőben. Találkozás a temető be- járatanál. Autóbusz indul a háztól, Stella Maris 22 szám alól 3.45 órakor.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen férjem, testvérünk, sógorunk és nagy- bácsink

Herskovits Mordechái Miklós

71

Felső-Beregszó — Beérotájim — Natanja

ÁZKÁRAJÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

1981 június 2-án, kedden délután 3.30 órakor tartjuk a Sikun Vatikim-i temetőben.

Autóbusz indul a háztól, Hágáli 23 alól 3 órakor.

Felesége ETUS és a GYÁSZOLÓ CSALÁD

Izraelben és külföldön

Felejthetetlen, szeretett jó férjem, édesapám, apósom, nagyapánk, testvérünk, sógorunk

SPITZ JENŐ 71

Nagybánya — Kirját-Smuél

HARMADIK ÉVES ÁZKÁRAJÁT

1981 június 4-én, csütörtök délután 4 órakor tartjuk a haifai új, Kfár Számíri-i temetőben.

Találkozás a temető főbejáratanál.

A CSALÁD

ÉJN GEV

UDULÓFALU
PARKOLÓHELYE

közli:
MEGKEZDŐDÖTT A HELYRENDELÉS
további 33 üdülőháza

amelyek a nagyközönség rendelkezésére állnak ez év július elsejétől.

Helyrendelés telefonon: 067—51167/77 számon, vagy levélben: Doár Ejn Gev, Mikud 14940.